

ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ παλμοί

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΥΚΚΟΥ Β' - ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2023-2024

50 χρόνια αναμνήσεων...

Πενήντα χρόνια πέρασαν, ήδη μισός αιώνας. Η μνήμη όμως είναι ζωντανή και αναμοχλεύει. Το παρελθόν διεισδύει στο παρόν και δείχνει γεγονότα που σημάδεψαν τρεις γενιές ανθρώπων που καθόρισαν, που κατακερμάτισαν ψυχές, που στοίχειωσαν. Πραξικόπημα και εισβολή, δύο βίαιες ιστορικές στιγμές, που μέχρι και σήμερα διχάζουν την κοινωνία. Μια κοινωνία που συνεχίζει να επηρεάζεται από το θυμικό, μια κοινωνία που φοβάται ακόμη να αντικρίσει την Ιστορία.

Ο Νίτσε πίστευε ότι το αντικείμενο της ιστορικής έρευνας προσδιοριζόταν από την υποκειμενική διάθεση και τις επιθυμίες των ιστορικών και επομένως «τα γεγονότα είναι ακριβώς αυτό που δεν είναι, είναι μόνο ερμηνείες». Στόχος δικός μας είναι να φωτίσουμε στιγμές από αυτή την ιστορική περίοδο, όχι μέσα από την έρευνα των ιστορικών, αλλά μέσα από πρωτογενείς μαρτυρίες των πρωταγωνιστών. Στόχος είναι να διασωθεί η μνήμη και να αντλήσουμε όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες για αυτή την εφιαλτική εποχή.

Ακούγεται η φωνή των πρωταγωνιστών, μια φωνή εκκωφαντική που μνημονεύει εμπειρίες απόκοσμες, τραυματικές. Αφήνεται να ακουστεί ελεύθερα, δεν πλαισιώνεται, δεν φιλτράρεται, δεν λογοκρίνεται. Η εφημερίδα μας θέλει

να δώσει βήμα στους ανθρώπους αυτούς, στη γενιά που γνώρισε τη βία, τον εξευτελισμό, που έχασε αγαπημένους ανθρώπους και πολύτιμες περιουσίες. Στη γενιά που είδε τη ζωή της να καταρρέει μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και που αναγκάστηκε να ξαναγεννηθεί μέσα από τις στάχτες της, για να μπορέσει να επιβιώσει.

Άνθρωποι που το 1974 βρίσκονταν στη δεύτερη δεκαετία της ζωής τους...

Άνθρωποι που γεννήθηκαν το 1974 χωρίς να γνωρίζουν την τύχη του αγνοούμενου πατέρα τους...

Άνθρωποι που γεννήθηκαν στον βορρά, εγκλωβισμένοι και αποκομμένοι από τους συμπατριώτες τους...

Θυμούνται εκείνες τις μέρες και μας τις μεταφέρουν με πόνο ψυχής...

Ο άνθρωπος έγινε και γίνεται η αιτία να γνωρίσει πολλούς φρικτούς πολέμους. Γίνεται η αιτία να χάσει την ανθρωπινή του υπόσταση... Ας διασώσουμε τον άνθρωπο, γιατί τί απομένει αν βγάλουμε τον άνθρωπο από τη μέση; Προσβλέπουμε σε μια σοφότερη ανθρωπότητα... Ας μην είναι της μοίρας μας να δούμε άλλους χαλασμούς!

Αγαπημένη μου γαζίρα,

Ξεμυρίσα μέσα από τις 20 περίπου φωτογραφίες που υπάρχουν στο σπίτι μας και σε Γαϊμάσα μέσα από τις φωτογραφίες που φέρουνες πν στρατιωτικών σου σελών. Για εμένα πν σου πν γάτα είναι σύμβολος ξηρασίας, έσχατος να υπερασπιστείς την γαζίρα, αλλά και την οικογένειά μας. Αυτό με γαρνιρόνισε όταν ήμουν μικρός, ότι ενώ αφιέρωτες και Παρραζέας να μιλούνες να ζεφίμας από τον ελνρό και να εισηστέφεις ποττα μας.

Καθώς μετάρωτα πν αλονσία σου μπότα οροείτα και πιο ελνδύντη. Ουτ μάμαι ότι όταν έφτασε πν ώρα να ξυριστώ μα πρώτη φορά, δεν σε είχα δίπλα μου να μου ελνμίνσεις, να πνάνουμε γράνα πουντα πν μουντ αδέξιος, να με πνιδ έφεις σε φρεσμοζυρισμένο μου μάρουρα.

Κι ενώ να περιμένω τον Γαϊμα να μπει... πνάντε Αρστούμεντα, πνάντε Πάσχα να περιμένω την γόρτα να ανοίξει και ενώ να γοργάζεις μαζί μας τον ελνρό της καινούριας προπιάς. Έτσι μάμο της αδερφής μου κόμης να σε έβρεγα... να στένεσαι με να μάρη δίπλα της και να με ποτίζεις χαμνομερνώτας όρο ενταλνία.

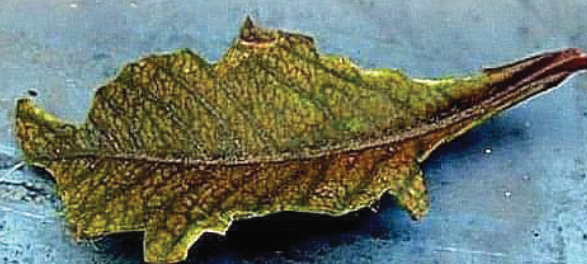
Η πρώτη φορά που σε είδα πνταν στο αλνθρηγορημνί εργαστήριο όπου μπότα πν ταυτοποίησιν σου. Φόρεσα τα μαλά μου, έμωφ και πν μάνα μας ήμα γοργούδια που ενώ είχες φανέρει στον κνίγο μας την πνν εισβολή πν πννταμε να σε συνταλνίσουμε. Στο σώμα σου υπήρχαν γάτω από 20 σφαίρες... τί ερωτική! Όδες και οι φωτογραφίες που φέρωτα ενταλνία στο σπίτι. Μέχρι πνν κν δία σου, οι εφάρτες είχα πν στολνίσωτα τα ποτεμένα βράδια μου. Έβρεγα εσέτα να ζαταλνς πνν κώραση στην Κερίντα, ήμο πνν σε δοροφόπν σου.

Γίρσες γαζίρα, ως πνρως! Ποτέ δεν σκεφτείνα μια τέτοια εισηστροφή. Ενώ πνντα να μνρίσεις ως ο γαζίρας που μαζί τα περνούσαμε όμορφα πνν μαλνμνρίσεντα μας. Ός ο γαζίρας πουντα με να μαρωνες όταν ήμωτα το πννίό μου. Ός ο γαζίρας πουντα δάνυρτες όταν πνντα ανάνυρτες μα πρώτη φορά τα έμμόνα σου. Γίρσες γαζίρα... τονράλνστον γρέον μαλνρίουμε πουν βρίσμεδα...

Γιώργος Γαζνίτης, από το πομπμασέρ «Κεράτες δυοροπνσες»

Κι ήθελε ακόμη... (Μ. Αναγνωστάκης)

Κι ήθελε ακόμη πολύ φώς να ξημερώσει. Όμως εγώ δεν παραδέχτηκα την ήττα. Έβλεπα τώρα πόσα κρυμμένα τιμαλφή έπρεπε να σώσω πόσες φωλιές νερού να συντηρήσω μέσα στις φλόγες. Μιλάτε, δείχνετε πληγές αλλόφρονες στους δρόμους τόν πανικό που στραγγαλίζει την καρδιά σας σά σημαία καρφώσατε σ' έξωστες, με σπουδή φορτώσατε τὸ ἐμπόρευμα η πρόγνωσίς σας ἀσφαλής: Θά πέσει ἡ πόλις. Ἐκεῖ, προσεχτικά, σὲ μιὰ γωνιά, μαζεύω μὲ τάξη, φράζω μὲ σύνεση τὸ τελευταῖο μου φυλάκιο κρεμῶ κομμένα χέρια στοὺς τοίχους, στολίζω μὲ τὰ κομμένα κρανία τὰ παράθυρα, πλέκω μὲ κομμένα μαλλιά τὸ δίχτυ μου καὶ περιμένω. Ὅρθιος καὶ μόνος σὰν καὶ πρῶτα περιμένω.

Η ταυτότητά μας

ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΥΚΚΟΥ Β΄
ΤΕΥΧΟΣ 15

Ιδιοκτήτης:

Μαριάννα Παναγιώτου – Στυλιανού, Διευθύντρια

Υπεύθυνη Βοηθός Διευθύντρια:

Ρεβέκκα Συμεού, Φιλόλογος

Υπεύθυνες Έκδοσης:

Στέλλα Σπανού-Μακρυγιάννη, Φιλόλογος
Έλενα Παπαλουκά - Σταυρινού, Φιλόλογος

Διόρθωση κειμένων:

Στέλλα Σπανού-Μακρυγιάννη, Φιλόλογος
Έλενα Παπαλουκά - Σταυρινού, Φιλόλογος

Συντακτική Ομάδα:

Βασιλείου Σοφία, Α11
Μαυρογένη Λύδια, Α11
Χατζηνικολάου Λουκάς, Α11
Χριστοφή Νάγια, Α11
Χριστοφόρου Μιχάλης, Α11
Ακριτίδου Αναστασία, Α22
Κωνσταντινίδου Κωνσταντίνα, Α22
Ταπατσιάχ Χασάν, Α22
Γραμμενίδου Εύη, Β11
Ευαγγελακοπούλου Ραφαέλα, Β11
Ζήνωνος Ασπασία, Β11
Μεμτσούδη Ανδριάννα, Β11
Χατζημιχαήλ Αντώνης, Β11
Παφίτη Κυριακή, Β32
Πετρίδη Αιμιλία, Β34α
Γεωργίου Μαρία, Γ32
Παναγή Αλέξης, Γ42
Σταυρινού Δένα, Γ42

Χορηγός:

Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων Λυκείου Κύκκου Β΄

Σχεδιασμός και Εκτύπωση:

Τυπογραφεία Κώνος Λτδ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

50 Χρόνια αναμνήσεων	1
Σκέψεις μιας φιλόζωου	4
Ειδήσεις για τη φοιτητική ζωή	4
Ο εφιάλτης του πολέμου	6
Οι επιπτώσεις του πολέμου στην οικονομία	7
50 Χρόνια αναμνήσεων	8
Εφηβική ματιά	11
Αποχαιρετώντας τους μαθητές του '06	15
Ωδή στην επιτυχία	16

Το καλοκαίρι που με σημάδεψε

Εκείνο το καλοκαίρι ήταν το δυσκολότερο της ζωής μου. Ήμουν στρατιώτης είκοσι χρονών έτοιμος να αποστρατευτώ. Μετρούσα τις μέρες με ανυπομονησία. Ήμουν βλέπετε σε ένα δύσκολο φυλάκιο στις λεγόμενες «Ακράδες» στην περιοχή Γαληνοπορνή. 291 Τάγμα πεζικού. Πολύ μακριά από τον αγαπημένο μου Καραβά. Όμως από τις 15 Ιουλίου σταμάτησα το μέτρημα. Άρχισε η κόλαση του πολέμου...

15 Ιουλίου ξημερώματα, ενώ βρισκόμασταν σε άσκηση έξω από το στρατόπεδο μάς καλούσαν από τα μεγάφωνα να επιστρέψουμε πίσω στο στρατόπεδο, γιατί έγινε πραξικόπημα και ο Μακάριος είχε σκοτωθεί. Επιστρέφοντας συνειδητοποιήσαμε ότι το στρατόπεδο ελεγχόταν πλήρως από πραξικοπηματίες, οι οποίοι αποφάσισαν ότι εμείς θα έπρεπε να περάσουμε από στρατοδικείο και να μας εκτελέσουν. Μην αναρωτιέστε γιατί... Ο φανατισμός βλέπετε τους γέμιζε με μίσος και δεν λογάριαζαν την αξία της ζωής.

Μας διέταξαν να παραταχθούμε σε γραμμή έξω από το στρατόπεδο. Φανήκαμε τυχεροί, αφού την ώρα της εκτέλεσης παρενέβη ένας από τους λοχαγούς, ο οποίος και απέτρεψε τη δολοφονία μας. Μας οδήγησαν στη φυλακή του στρατοπέδου. Εμείς μπορούσαμε να αντιληφθούμε την κατάσταση που επικρατούσε στο στρατόπεδο. Αντηχούσαν τα στρατιωτικά εμβατήρια, ενώ πολίτες από τα γειτονικά χωριά που υποστήριζαν το πραξικόπημα είχαν εισέλθει στο στρατόπεδο και οι πραξικοπηματίες τους έδωσαν όπλα και πυρομαχικά.

Δεν μπορούσα να αντιληφθώ τον χρόνο μέσα στη φυλακή. Όμως ένα πρωινό είδαμε από το μικρό παράθυρο της φυλακής δύο στρατιωτικά αεροπλάνα να σχίζουν με μεγάλη ταχύτητα τον ουρανό και να κάνουν κύκλους πάνω από το χωριό... Οι πραξικοπηματίες άρχισαν να πανηγυρίζουν, αφού πίστευαν ότι πρόκειται για ελληνικά αεροπλάνα... Δυστυχώς ήταν τουρκικά, τα οποία ξεκίνησαν να σφυροκοπούν, με αποτέλεσμα όλοι αυτοί που δευτερόλεπτα προηγουμένως πανηγύριζαν, να τρέχουν έξω από το στρατόπεδο σαν κυνηγημένα σκυλιά και να εξαφανίζονται... Εμείς οι κρατούμενοι απλώς πέρασαμε στο πάτωμα κρατώντας τα κεφάλια μας.

Ο βομβαρδισμός τελείωσε κι εμείς σηκωθήκαμε να φύγουμε. Ευτυχώς κάποιος πρόλαβε να ξεκλειδώσει την πόρτα της φυλακής κι εμείς κατευθυνθήκαμε στις αποθήκες του στρατοπέδου να πάρουμε όπλα. Οι Τούρκοι είχαν εισβάλει στην αγαπημένη μας πατρίδα κι εμείς έπρεπε να την υπερασπιστούμε. Δεν έπρεπε να το βάλουμε στα πόδια, όπως είχαν κάνει οι άλλοι... Οι ξεκλειδωτές αποθήκες, όμως, δεν είχαν όπλα μέσα. Δεν ξέραμε τί να κάνουμε και ξεκινήσαμε να περπατούμε στους δρόμους του ερημωμένου πλέον χωριού. Ο λοχαγός που μας είχε διασώσει από την εκτέλεση επέστρεφε με το στρατιωτικό τζιπ, για να μας βρει. Όλοι μαζί επιστρέψαμε στο στρατόπεδο και μέσα σε μια κλειδωμένη αποθήκη βρήκαμε λίγα όπλα τύπου μπρεν. Κάθε δύο άτομα χρεώθηκαν ένα όπλο και πήγαμε στο ύψωμα απέναντι από το χωριό Κορόφτια. Η οδηγία ήταν να καλύπτουμε το τάγμα της Εθνικής Φρουράς, που είχε εισέλθει μέσα στο χωριό και δεχόταν πυρά από τον τουρκικό στρατό.

Η ιστορία του Δαυίδ με τον Γολιάθ επαναλαμβανόταν. Εμείς να έχουμε ελαφρύ οπλισμό, ενώ οι Τούρκοι να είναι εξοπλισμένοι με όλμους και οβίδες. Ο στρατός μας άρχισε την οπισθοχώρηση και κρυφτήκαμε σε μια ερειπωμένη αποθήκη... Καθίσαμε αμίλητοι, περιμένοντας το επόμενο χτύπημα της μοίρας...

Οι Τούρκοι ξεκίνησαν την εκκένωση του χωριού. Δεν πρό-

κειται να ξεχάσω ποτέ το κλάμα των παιδιών και τις κραυγές απόγνωσης των γυναικών που εγκατέλειπαν φοβισμένοι τα σπίτια τους. Την επόμενη μέρα καταφέραμε να συλλάβουμε ως αιχμαλώτους και να θέσουμε ως αιχμάλωτους τους Τούρκους στρατιώτες που είχαν παραμείνει στο χωριό. Μάλιστα, βρήκαμε και μια ομάδα Κυπρίων στρατιωτών και όλοι μαζί ανοίξαμε το τρανζίστορ (μικρό ραδιόφωνο) που εγκατέλειψαν οι Τούρκοι για να μάθουμε τί συνέβαινε, αφού μέχρι τότε δεν υπήρχε καμιά επίσημη ενημέρωση. Οι πληροφορίες, όμως, που μετέδιδε το ΡΙΚ ήταν κι αυτές συγκεχυμένες κι έτσι δεν γνώριζα την τύχη του αγαπημένου μου Καραβά και την τύχη της οικογένειάς μου.

Ξεκίνησε κιόλας η δεύτερη φάση της τουρκικής εισβολής... 14 Αυγούστου 1974. Εγώ και οι συμπολεμιστές μου οδηγηθήκαμε σε ένα χωριό της επαρχίας Λάρνακας τις Αγγλισίδες... το θέαμα καταθλιπτικό. Οι Έλληνες αξιωματικοί της Εθνικής Φρουράς μάζευαν τα πράγματά τους για να εγκαταλείψουν το νησί... Τέτοια σκέψη δεν πέρασε ποτέ από το δικό μου μυαλό. Θα παρέμενα εκεί, θα υπερασπιζόμουν την Κύπρο και την οικογένειά μου. Οι μάχες μαίνονταν... ο τουρκικός στρατός κατάφερε να καταλάβει τη Μια Μηλιά. Μεταφερθήκαμε στην Αθηαίνου, που ήταν ο επόμενος στόχος του τουρκικού στρατού. Το τουρκικό σφυροκόπημα συνεχιζόταν. Όλμοι, οβίδες μάς έβαλλαν από παντού. Κρατηθήκαμε εκεί όσο μπορούσαμε και αντισταθήκαμε. Τα πυρομαχικά μας είχαν εξαντληθεί. Παλέψαμε γι' αυτό το χωριό και καταφέραμε να το κρατήσουμε!

Ευτυχώς υπογράφηκε εκεχειρία, ακριβώς λίγη ώρα πριν ο τουρκικός στρατός μας εξουδετερώσει. Στη συνέχεια μας πήραν στην περιοχή των Τρούλων, στο παρατηρητήριο. Μείναμε στον χώρο, μέχρι που μας παραχώρησαν 24ωρη άδεια εξόδου. Θα έπρεπε να εντοπίσω την οικογένειά μου! Θα πήγαινα στον Καραβά, όμως ένας Έλληνας αξιωματικός με ενημέρωσε ότι ο Καραβάς είχε καταληφθεί από τους Τούρκους. Πήγα στον Άγιο Δομέτιο, αφού γνώριζα ότι εκεί ζούσε η οικογένεια της αδελφής της μάνας μου.

Αγνώριστος ο Άγιος Δομέτιος. Στα δεξιά του δρόμου, κοντά στο σημερινό οδόφραγμα καρφωμένες στο χώμα οι τουρκικές σημαίες. Και να στο απέναντι φυλάκιο (ουσιαστικά σε ένα διαλυμένο σπίτι) βλέπω έναν στρατιώτη. Ήταν ο αγαπημένος μου ξάδελφός ο Ξενής. Με ενημέρωσε ότι όλη η οικογένεια είχε κατευθυνθεί αρχικά στη Μόρφου και στη συνέχεια στην περιοχή του Τρόοδου, εκτός από τον Σαββή... κανείς δεν γνώριζε την τύχη του!

Πήγα στο χωριό Καλιάνα, όπου έμαθα από έναν συγχωριανό μου ότι ο πατέρας μου βρισκόταν στην περιοχή της Πιτσιλιάς. Ξεκίνησα να κάνω ωτοστόπ για να πάω να τον βρω και ξαφνικά ενώ στεκόμουν στον δρόμο βλέπω τον πατέρα μου να περνά με το αυτοκίνητο, στον ίδιο δρόμο που εγώ περπατούσα. Άρχισα να κουνώ τα χέρια μου και να του φωνάζω. Με είδε! Σταμάτησε! Μπήκα στο αυτοκίνητο και με πήγε να δω και την υπόλοιπη οικογένεια. Στοιβαγμένοι όλοι μέσα σε εγκαταλειμμένες παράγκες, δίπλα από το ποτάμι! Δεν θα ξεχάσω ποτέ το κλάμα της μάνας μου. Ταλαιπωρημένη, φοβισμένη, περίμενε τον εφιάλτη να τελειώσει, για να επιστρέψει στο σπίτι της.

«Ουδέν μονιμότερο του προσωρινού», υποστήριζαν στην αρχαιότητα. Και πράγματι, κοιτάζοντας πίσω στο χρόνο συνειδητοποιώ ότι αφήσαμε ένα κομμάτι της ψυχής μας πίσω στην αγαπημένη γη!

Γιώργος Τσιακκούρης

Η εγκλωβισμένη μου ζωή

Ονομάζομαι Δημήτρης και είμαι εγκλωβισμένος. Ο παππούς και η γιαγιά μου παρέμειναν στο κατεχόμενο Ριζοκάρπασο μετά την εισβολή του 1974 κι εγώ είμαι εγκλωβισμένος τρίτης γενιάς.

Για πρώτη φορά χωρίστηκα από τον πατέρα μου στα έξι μου χρόνια. Έπρεπε να φοιτήσω στο δημοτικό σχολείο και αυτό βρισκόταν στις ελεύθερες περιοχές. Έτσι, με τη συνοδεία της μητέρας μου εγκαταστάθηκα στο Νότο και επέστρεφα στο χωριό μου στις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και το καλοκαίρι.

Δεν έζησα ποτέ τα δύσκολα χρόνια που βίωσαν οι γηραιότεροι εγκλωβισμένοι. Τα «κέρφιοι» με τη δύση του ήλιου, τις απειλές για τουφεκισμό, τις υποχρεωτικές καθημερινές παρουσιάσεις των αντρών μέχρι 45 ετών στους «αστυνομικούς σταθμούς». Δεν έζησα ποτέ τις απαγορεύσεις για τη διέλευση

στις ελεύθερες περιοχές, ούτε την επικοινωνία μέσω ΡΙΚ κάθε μεσημέρι Παρασκευής των Ελληνοκυπρίων του νότου με τους εγκλωβισμένους.

Εγώ φάνηκα τυχερός, γιατί το 2003, άνοιξαν τα οδοφράγματα και η διέλευση έγινε πιο εύκολη. Εγώ φάνηκα τυχερός, γιατί το διαδίκτυο για μένα με οδήγησε στην κατάκτηση εκείνων των γνώσεων, που θα μου επέτρεπαν να κυνηγήσω με αξιώσεις το όνειρό μου, για να σπουδάσω Νομική.

Γνώρισα καλύτερα τις ελεύθερες περιοχές όταν έγινα φοιτητής του Τμήματος Νομικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στα δεκαεννέα μου χρόνια. Θυμάμαι ότι ήθελα να περνάω απαρτητήτος, αφού ένιωθα ότι προερχόμουν από ένα εντελώς διαφορετικό κόσμο... εγώ ερχόμουν από «απέναντι»!

Δημήτρης Κοτσιεκκάς

Η απανθρωποποίηση του ανθρώπου

Άρχισαν ήδη να πέφτουν αλεξιπτωτιστές στα Βόρεια της Λευκωσίας. Πήρα διαταγή να καταταγώ στο στρατόπεδο των Ακράδων στο χωριό Γιαλούσα, τόπος καταγωγής μου. Ο διοικητής του στρατοπέδου με διέταξε να οργανώσω μια διμοιρία εφέδρων στρατιωτών που θα αναλάμβαναν τη φύλαξη 100 Τουρκοκυπρίων αιχμαλώτων. Τους συμπεριφερόμασταν ως φιλοξενούμενους, με κατανόηση... Θυμάμαι να οργανώνουμε αποστολές ειδών πρώτης ανάγκης με προορισμό τις οικογένειες αυτών των 100 ανθρώπων που ήταν σε μεγάλη ανάγκη. Μια ημέρα μας επισκέφθηκε ο φίλος Χρίστος Χατζηνικολάου επαρχιακός δικαστής Λευκωσίας με καταγωγή από τη Γιαλούσα. Ένας λεβέντης στο σώμα και στη ψυχή. Ζήτησε οικειοθελώς να μιλήσει στους αιχμαλώτους και να τους εξηγήσει τα δικαιώματά τους για να μην ανησυχούν. Ήταν ένας άνθρωπος με βαθιά συμπόνια για τον συνάνθρωπο. Τους μιλούσε για ώρα πολλή με μοναδικό μέλημα να τους πείσει για την ασφάλειά τους. Στις 14 Αυγούστου πήραμε διαταγή να τους αφήσουμε ελεύθερους. Μετά από τρεις ημέρες κάποιοι από αυτούς τους ευεργετηθέντες Τουρκοκύπριους μαζί με Τούρκους στρατιώτες μπήκαν στο κέντρο της Γιαλούσας όπου υπήρχαν 2500 περίπου εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι και συνέλαβαν 9 άντρες μεταξύ των οποίων και τον Χρίστο Χατζηνικολάου ο οποίος είχε εγκλωβιστεί στη Γιαλούσα. Αφού τους βασάνισαν, τους μετέφεραν στο χωριό Γαλάτεια και εκεί με δεμένα τα μάτια και τα χέρια, τους περιέφεραν στους δρόμους του χωριού όπου οι κάτοικοι του χωριού βρήκαν την ευκαιρία να εκφράσουν όλο το μίσος απόρροια του φανατισμού που δημιουργεί ο πόλεμος, στους 9 εκείνους άντρες... χωρίς ίχνος ελέους...

Όλοι εκτελέστηκαν κοντά στη θάλασσα στην περιοχή «Λίμνη», ανάμεσά τους και ο λεβέντης φίλος μου, ο ευσπλαχνικός Άνθρωπος Χρίστος Χατζηνικολάου.

Μιχάλης Σπανός

Θύμησες από τη μέρα του πραξικοπήματος

Τον Ιούλιο του 1974 εργαζόμουν ως αστυνομικός στην Αρχιεπισκοπή. Το πρωί της 15ης Ιουλίου κάναμε το συνηθισμένο δρομολόγιο του Αρχιεπισκόπου από το Τρόοδος (όπου βρισκόταν η θερινή προεδρική κατοικία) στο Προεδρικό. Όταν ο Αρχιεπίσκοπος έφτασε στο Προεδρικό, εμείς, οι αστυνομικοί, σχολάσαμε και φύγαμε για τα σπίτια μας. Εγώ διέμενα τότε στο σπίτι της αδερφής και του γαμπρού μου στις αστυνομικές κατοικίες στην Αθαλάσσα, πλησίον του ΡΙΚ.

8.20 το πρωί ακούστηκαν οι πρώτοι πυροβολισμοί! Πραξικόπημα! Ομάδα στρατιωτών κατέκλυσε την περιοχή κι άρχισε να πυροβολεί! Σταδιακά οι στρατιώτες άρχισαν να εισβάλλουν στις αστυνομικές κατοικίες που βρίσκονταν απέναντι από το Εφεδρικό (*Το Εφεδρικό Σώμα ήταν μια επίλεκτη μονάδα που ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 1973 με αποστολή την αποτελεσματική αντιμετώπιση της βίας και της τρομοκρατίας που εκφραζόταν με την παράνομη δράση της ΕΟΚΑ Β').

Κάποιοι αστυνομικοί του Εφεδρικού έφυγαν προς διάφορες κατευθύνσεις με σκοπό να αμυνθούν. Άλλοι κατευθύνθηκαν προς το ΡΙΚ, ενώ κάποιοι άλλοι μπήκαν στις κατοικίες, για να βοηθήσουν τους αστυνομικούς που δέχονταν επίθεση από τον στρατό. Ένας από αυτούς που μπήκε στο σπίτι μας, δέχτηκε πυροβολισμούς και έπεσε νεκρός πάνω στο κρεβάτι της αδελφότεκνής μου, ενώ όλο το δωμάτιο είχε γεμίσει αίματα.

Στη συνέχεια, οι στρατιώτες που είχαν μπει στο σπίτι με συνέλαβαν και με οδήγησαν στο Αρχηγείο Αστυνομίας και έπειτα στις Κεντρικές Φυλακές. Κατά την παραμονή μου στο Αρχηγείο, κάποιος ανώτερος αξιωματικός του ναυτικού, του οποίου το όνομα δεν γνωρίζω, με ρώτησε πού εργαζόμουν. Του απάντησα: «Στην Προεδρική Φρουρά, στην Αρχιεπισκοπή». Τότε άρχισε να με χτυπά με το όπλο στην κοιλιά, στο πρόσωπο, σε διάφορα σημεία του σώματος. Εν συνεχεία έδωσε οδηγίες να με μεταφέρουν, μαζί με άλλους που ήμασταν εκεί, στις Κεντρικές Φυλακές.

Έξω από τα κελιά περιφέρονταν οι στρατιώτες. Έριχναν συνεχείς πυροβολισμούς στον αέρα με σκοπό τον εκφοβισμό και την άσκηση ψυχολογικής βίας, αφού κάθε τόσο, μετά τον ήχο των όπλων, τους ακούγαμε να διερωνώνται δήθεν ποιος ήταν αυτός που σκότωσαν και να λένε ονόματα συναδέλφων που γνωρίζαμε... Στην πραγματικότητα δεν είχαν σκοτώσει κανέναν από αυτούς, αλλά μέχρι να το αντιληφθούμε, όλοι φοβόμασταν για τη ζωή μας.

Στις Κεντρικές φυλακές μείναμε μέχρι τις 20 Ιουλίου, όταν έγινε η τουρκική εισβολή. Ακούσαμε τις σειρήνες να ηχούν στις 5.00 το πρωί, ενώ είχαν αρχίσει ήδη να πέφτουν αλεξιπτωτιστές! Τότε αρχίσαμε να φωνάζουμε: «Προδότες, ανοίξτε μας...!» Τελικά μας άφησαν ελεύθερους γύρω στις 10 το πρωί.

Συμεών Πολυκάρπου

Η αιχμαλωσία στα Αδανα

Δευτέρα 15/7: Στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, πρώτη βάρδια. Ξαφνικά, στις 8:20 πυροβολισμοί, εκρήξεις και ομάδες επίλεκτων εθνοφρουρών να εισβάλλουν στο αεροδρόμιο από παντού. Μας μαζεύουν σε μεγάλους χώρους. Μας λένε ότι έγινε επέμβαση του στρατού για να ενώσουμε την Κύπρο με την Ελλάδα. Η πρώτη πράξη της τραγωδίας αρχίζει.

Ένας «συνάδελφος» μας τους υποδεικνύει ποιοι από εμάς είναι «δικοί» τους. Τους παίρνουν μαζί τους. Λύπη, στεναχώρια, αβεβαιότητα. Μας λένε να φύγουμε. Παίρνω το αυτοκίνητό μου και φεύγω για το σπίτι μου, στην Κερύνεια. Περνώ από το κέντρο της Λευκωσίας για να πάρω ένα παιδικό μου φίλο και πάμε Κερύνεια μέσω Κυθραίας. Παντού στρατός, τανκς, πυροβολισμοί. Φτάνουμε στην Κερύνεια από ανατολικά. Μας σταματούν στο οδόφραγμα κοντά στο νοσοκομείο. Ο επικεφαλής, παιδικός μας φίλος κι αυτός, σκύβει το κεφάλι και μας αφήνει να περάσουμε.

Στη γειτονιά μας, ανάμεικτα τα αισθήματα. Ένας Ελλαδίτης αξιωματικός σταματά με το τζιπ και κατεβαίνει για να ευχηθεί στον γείτονά μας το «Χριστός Ανέστη».

Σάββατο 20/7: Πρωί ξημερώματα ετοιμάζομαι για να πάω δουλειά στο αεροδρόμιο Λευκωσίας. Το σπίτι μου λίγα μέτρα από το λιμανάκι της Κερύνειας. Ξαφνικά σειρήνες. Στο ραδιόφωνο από τις 15/7 παίζουν εμβατήρια. Και έρχεται η ανακοίνωση! Η Τουρκία εισβάλλει στην Κύπρο. Πάνε τα παραμύθια των προηγούμενων ημερών για δήθεν άσκηση στις θάλασσες της Κερύνειας.

Πήγα στο τάγμα της Γλυκιώτισσας. Δύο μίλια από το σημείο της απόβασης. Δεν μας έδιναν όπλα. Πήραμε όπλα όταν εγκατέλειψαν οι πραξικοπηματίες! Ο Έλληνας αξιωματικός μας του 3ου Τακτικού Συγκροτήματος έφυγε για Λευκωσία... για να φέρει ενισχύσεις. Αφησε την οικογένειά του στην Κερύνεια. Δεν ξαναγύρισε ποτέ!! Τα πυροβόλαιά του Πενταδάκτυλου και της παραλίας έμειναν άδεια.

Υποχωρήσαμε στην Κερύνεια. Μερικοί πήγαν προς το βουνό για Λευκωσία. Δεν τους ξανάδαμε. Ένας λοκατζής σώθηκε από ένα ζεύγος Άγγλων. Τον πήραν στο ξενοδοχείο Dome και τον παράδωσαν στα Ηνωμένα Έθνη που είχαν περικυκλώσει το ξενοδοχείο για να προστατεύσουν τους αμάχους. Οι Άγγλοι μετέφεραν τους ξένους υπηκόους με ελικόπτερο από το Dome στο πολεμικό πλοίο Ερμής. Οι Κύπριοι έμειναν εγκλωβισμένοι εκεί για έξι μήνες. Οι στρατεύσιμοι παραδόθηκαν στους Τούρκους αφού, ευτυχώς προηγουμένως, καταγράφηκαν από τον Ερυθρό Σταυρό. Ως στρατεύσιμοι μεταφέρθηκε στην κατεχόμενη Λευκωσία στα γκαράζ Παυλίδη για να αρχίσει η μεγάλη περιπέτεια της αιχμαλωσίας.

Από εκεί στο Πέντε Μίλι και με δεμένα χέρια και μάτια σε αποβατικά για τις φυλακές στα Αδανα της Τουρκίας. Μετά από λίγες μέρες, κάποιοι μεταφέρθηκαν στην Αντίγιγ-αμα και οι υπόλοιποι καταλήξαμε στην Αμάσια. Στη διαδρομή προς την Αμάσια, μας επιτέθηκαν εξαγριωμένοι Τούρκοι με μαχαίρια και πέτρες, στην πόλη Τοκάτ. Και η ειρωνεία; Μας έσωσαν οι Τούρκοι στρατιώτες που διατάχθηκαν από τον αξιωματικό τους να προτάξουν τα όπλα τους κατά του όχλου. Στην Αμάσια, μετά από ένα γερό ξυλοκόπημα, άρχισαν οι ανακρίσεις. Σκληρές οι συνθήκες, απάνθρωπες, 100 μέρες με νερόβραστες φακές και μελιτζάνες. Στα υπόγεια των φυλακών Κούρδοι και στο ισόγειο εμείς. Όσπου ένα βράδυ ένας φρουρός φώναξε τον κύριο Γιάννη (από την Θέρμια της Κερύνειας) και του είπε ότι την επομένη θα φεύγαμε για Κύπρο για ανταλλαγή αιχμαλώτων. Ο κύριος Γιάννης μιλούσε τουρκικά. Ο Τούρκος στρατιώτης φορούσε σταυρό μέσα από την στολή του! Τον έδειξε στον κύριο Γιάννη για να τον πιστέψουμε.

Έτσι κι έγινε! Την επομένη φύγαμε σιδηροδρομικώς για Αδανα και από εκεί με αποβατικά φτάσαμε στο Πέντε Μίλι δυτικά της Κερύνειας. Με στρατιωτικά φορτηγά μας πέρασαν μέσα από την Κερύνεια που ήταν πνιγμένη στο κόκκινο της τουρκικής σημαίας. Το άγαλμα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Β' να κρέμεται από ένα γερανό και αυτό βαμμένο κόκκινο. Στο χέρι του, η μαρμαρίνη πλάκα που έγραφε «Αξιούμεν ένωσιν μετά της μητρός Ελλάδος». Πέρασαμε από την οδό Ελλάδος στην Κάτω Κερύνεια και είδαμε λίγο πιο πάνω, στην Πάνω Κερύνεια, την κυρία Μαρίτσα να μας κοιτάζει με θλίψη και αγωνία.

Αυτή ήταν η τελευταία φορά που είδα το σπίτι μου, την πόλη μου, την πατρίδα μου! Ήταν τέλη Οκτωβρίου του 74.

Φτάσαμε στο Λήδρα Πάλας, όπου έγινε η ανταλλαγή των αιχμαλώτων και στη συνέχεια μεταφερθήκαμε στην Ξενοδοχειακή Σχολή. Εκεί έγινε η καταγραφή των στοιχείων μας. Τότε έμαθα ότι οι γονείς και η αδερφή μου ήταν ακόμα ζωντανοί και ακόμα εγκλωβισμένοι!

Μας έδωσαν από 2 λίρες και μας είπαν να πάμε... στο καλό!!

Κανένας αρμόδιος μέχρι σήμερα δεν ενδιαφέρθηκε να μάθει ποιοι άλλοι ήταν μαζί μας στις φυλακές, αν είδαμε κάποιους από τους νεκρούς ή τους αγνοούμενους μας!

Με σημάδια στους καρπούς, με δυο σπασμένα παιδιά στο κορμί, με ένα παράπονο στα χείλη και με μια ανοιχτή πληγή στην ψυχή, περιμένοντας τη δικαίωση που δεν ήρθε ποτέ, ούτε καν μια συγγνώμη... Νυρεμβέργη δεν υπήρξε ποτέ!

Γιώργος Χατζησωτηρίου

Τα ζώα δεν είναι ιδιοκτησία του ανθρώπου!

Από την Ακριτίδου Αναστασία, Α22

Αν επιθυμούσατε να κάνετε έναν νέο φίλο θα πηγαίνατε σε μαγαζί για να τον αγοράσετε! Αρα, γιατί να κάνετε το ίδιο και με τα κατοικίδια σας;

Υπάρχουν πολλοί απάνθρωποι άνθρωποι εκεί έξω που συμπεριφέρονται αισχρά στα κατοικίδια τους. Που τους ασκούν βία για να τους υπακούνε, τα αμελούν και δεν τους προσφέρουν την απαραίτητη φροντίδα που κάθε ζωντανό χρειάζεται. Τα αγοράζουν με το σκεπτικό ότι είναι κάτι εύκολο, σαν ένα φυτό που το ποτίζεις μια στο τόσο και αυτό ήταν. Αυτό είναι πολύ λάθος. Το ζώο είναι σαν τον άνθρωπο, θέλει στοργή και αγάπη, δεν είναι μια μπλούζα που την αγοράζεις και αν την βαρεθείς μπορείς να την αφήσεις ξεχασμένη στην ντουλάπα σου.

Προτού αποφασίσετε να αποκτήσετε ένα κατοικίδιο, σκεφτείτε προσεκτικά τι σημαίνει η ανάληψη της φροντίδας ενός ζώου. Είναι μια δέσμευση που απαιτεί αγάπη, υπομονή, και σεβασμό για τη ζωή που θα φιλοξενήσετε.

Όπως έχω προαναφέρει είναι ανήθικο να αγοράζουμε ζώα. Το καλύτερο είναι να τα υιοθετούμε από καταφύγια. Η υιοθεσία από καταφύγια είναι πράξη αλληλεγγύης και σεβασμού προς τα ζώα. Αντί να ενισχύουμε το εμπόριο και την εκμετάλλευση, η υιοθεσία είναι η δέσμευσή μας για τη σωτηρία ζώων που χρειάζονται ένα ζεστό σπίτι. Πέραν της ηθικής πτυχής, στηρίζοντας καταφύγια, δίνουμε ευκαιρία σε απορριφθέντα και αδέσποτα ζώα να ζήσουν μια ζωή γεμάτη αγάπη και φροντίδα. Κάθε υιοθεσία είναι ένα βήμα προς έναν πιο συναισθηματικό και δίκαιο κόσμο για τα αδέσποτα ζώα.

Η υιοθεσία ζώων αναδεικνύεται ως μια μοναδική και συναισθηματικά επαρκής εμπειρία. Αναλαμβάνοντας τον ρόλο του σπιτοφύλακα, προσφέρετε σε ένα ζώο την ευκαιρία για μια νέα αρχή. Πέραν του χαρακτήρα της απόδρασης από

τον αδεσποτισμό, συμβάλλετε ενεργά στη μείωση του προβλήματος, χαρίζοντας τους ένα υποστηρικτικό με αγάπη πλαισίωμα. Η υιοθεσία εκπροσωπεί την εναγκαλιστική σχέση μεταξύ ανθρώπου και ζώου, διαμορφώνοντας έναν χώρο γεμάτο ευτυχία και αμοιβαία ευημερία.

Κάποια συγκεκριμένα καταφύγια είναι τα ακόλουθα: «the donkey sanctuary» στη Λεμεσό, «saving souls animal

rescue», «Nicosia dog shelter και το hope for homeless» στη Λευκωσία, «Alexs Farm of strays animal rescue» και «animal rescue cyprus» στην Πάφο και πολλοί άλλοι οργανισμοί που προσβλέπουν στη δική μας βοήθεια.

Δεν είναι απλά ένα καθήκον. Είναι η δύναμη της αγάπης να δημιουργεί μια θετική αλλαγή στον κόσμο. Όταν υιοθετούμε, αγκαλιάζουμε όχι μόνο ένα ζώο, αλλά ολόκληρη την ιδέα της ελπίδας και της αγάπης.

Ειδήσεις για τη φοιτητική ζωή

Ενα δικό μας παιδί κατακτά την Αμερική – Συνέντευξη με την απόφοιτη του σχολείου μας Αιμιλία Κολοκοτρώνη

Από την Πετρίδη Αιμιλία, Β34α

Μίλα μας για τα χρόνια σου στο σχολείο. Ποιες ήταν οι αγαπημένες σου στιγμές;

Χωρίς να θέλω να ακουστώ αγνώμων για το σχολείο και το έργο που επιτελείται σε αυτό, οι καλύτερες στιγμές της μαθητικής μου ζωής ήταν στα διαλείμματα. Παρέα με τους συμμαθητές/τριες μου να συζητάμε άπειρα θέματα από τα πιο σοβαρά στα πιο αστεία, τότε έντονα και τότε νωχελικά, αλλά πάντα με σεβασμό και αγάπη ο ένας προς τον άλλο. Το γεγονός μάλιστα ότι ήμασταν όλοι αθλητές μας έωναν ακόμα περισσότερο – η αγωνία μας για τις αθλητικές μας επιδόσεις, οι προπονήσεις μας – και όλα αυτά έκαναν τις ώρες των διαλειμμάτων μια όαση μέσα στη γεμάτη από μαθήματα, φροντιστήρια και προπονήσεις ζωή μας. Γενικότερα, όμως, μόνο θετικά μπορώ να αποτιμήσω από τα μαθητικά μου χρόνια, καθώς είχα την ευλογία να έχω αρκετούς αξιόλογους καθηγητές, που θα έχουν για πάντα μια θέση στην καρδιά μου.

Πώς ανακάλυψες το ενδιαφέρον σου για τη σφυροβολία; Τι σε ενέπνευσε να ακολουθήσεις το άθλημα αυτό;

Την πρώτη μου επαφή με το άθλημα την είχα στην 6η δημοτικού προς το τέλος της σχολικής χρονιάς. Ήμουν ήδη στην Ακαδημία στίβου του ΓΣΠ και στόχος μου ήταν μια θέση στο Αθλητικό Σχολείο. Εκείνη την περίοδο στις ακαδημίες του ΓΣΠ δοκίμαζα διάφορα αθλήματα. Εγώ τότε προτιμούσα άλλο άθλημα, αλλά όπως μου εξήγησε ένας πολύ καλός γνωστός του στίβου, ο σωματότυπος μου ήταν περισσότερο για ρίψεις και το γεγονός ότι ήμουν και γρήγορη στα sprint ήταν υπέρ μου. Με προέτρεψε λοιπόν να δοκιμάσω τις ρίψεις. Δοκίμασα την σφύρα και από τις πρώτες κιόλας ρίψεις που έκανα κατάλαβα ότι θα μπορούσα να αφοσιωθώ σε αυτήν. Και έτσι έγινε. Σημαντικό ρόλο έπαιξε και το γεγονός ότι είχα από πολύ νωρίς επιτυχίες στο συγκεκριμένο άθλημα κάτι που μου έδινε πραγματική ώθηση να συνεχίσω τις προσπάθειές μου.

Πώς συνδυάζεις την αθλητική σου δραστηριότητα με τα σπουδαία αποτελέσματα στο σχολείο;

Το να είναι κάποιος μαθητής/αθλητής ή φοιτητής/αθλητής δεν είναι και το πιο εύκολο εγχείρημα. Απαιτεί αφοσίωση και καλή διαχείριση χρόνου. Για να το πετύχω, είχα αυστηρό καθημερινό πρόγραμμα, το οποίο τηρούσα με ευλάβεια και το οποίο περιελάμβανε χρόνο διαβάσματος,

προπόνησης και ελάχιστων άλλων εξοσχολικών δραστηριοτήτων που με ενδιέφεραν (προσκοπείο). Δυστυχώς, κατά τις καθημερινές δεν υπήρχε χρόνος για συναντήσεις με φίλους ή εξόδους διασκέδασης. Αυτά περιοριζονταν συνήθως κατά τα σαββατοκύριακα και ήταν περιορισμένης έκτασης.

Πώς σε έχει επηρεάσει η επιλογή σου να σπουδάσεις στο πανεπιστήμιο Harvard;

Το να σπουδάσω στην Αμερική ως φοιτητής/αθλητής ήταν εδώ και πολύ καιρό μέσα στους στόχους μου. Το ότι θα ήταν εφικτό να το κάνω αυτό φοιτώντας σε ένα από τα καλύτερα πανεπιστήμια της Αμερικής, αυτό πραγματικά ήταν κάτι που δεν είχα φανταστεί. Όταν, όμως, μου δόθηκε η ευκαιρία να προσπαθήσω να κερδίσω μια θέση στο Harvard (την πρώτη συνέντευξη με το Harvard την είχε διευθετήσει για μένα ο σύμβουλός μου) δεν άφησα την ευκαιρία να πάει χαμένη. Δεν σκέφτηκα να το αφήσω να περάσει γιατί φάνταζε απίθανο να έχει θετική κατάληξη. Αντιθέτως, το προσπάθησα και το προσπάθησα με όλες μου τις δυνάμεις. Και το πέτυχα. Αυτό που προσπαθώ να περάσω ως μήνυμα είναι ότι ακόμη και αν κάτι μας φαίνεται πολύ δύσκολο να γίνει, αξίζει κανείς να προσπαθήσει και να δώσει τον αγώνα του με όλες του τις δυνάμεις.

Ποιο είναι το μεγαλύτερο μάθημα που έχεις αντλήσει από τη αθλητική σου καριέρα;

Τα καλά κόποις κτώνται. Δεν αρκεί να έχεις τα απαραίτητα εφόδια (ταλέντο, ευκαιρίες). Χρειάζεται να δουλέψεις σκληρά για να πετύχεις τους στόχους σου. Δεν πρέπει να περιμένεις ότι η ζωή θα σου χαριστεί.

Ποιες είναι οι φιλοδοξίες σου για το μέλλον, και πώς σχεδιάζεις να συνεχίσεις να συνδυάζεις τη αθλητική καριέρα σου με τις σπουδές σου;

Όπως έχω πει και πιο πάνω, είμαι στο πανεπιστήμιο με την ιδιότητα του φοιτητή/αθλητή. Συνεπώς, το πανεπιστήμιο μου προσφέρει ότι χρειάζομαι για να συνεχίσω να προπονούμαι κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου. Υπάρχουν εδώ αξιόλογες αθλητικές εγκαταστάσεις και άρτια καταρτισμένα άτομα τα οποία υποστηρίζουν τους φοιτητές/αθλητές. Παράλληλα, συμμετέχω στο κολεγιακό πρωτάθλημα με την ομάδα του Πανεπιστημίου. Φιλοδοξώ να συνεχίσω τις καλές εμφανίσεις μου σε αγώνες τόσο εδώ στην Αμερική όσο και την Ευρώπη, με κυριότερο μελλοντικό μου στό-

χο τη συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες.

Πώς συμβαίνει να βρίσκεις ισορροπία μεταξύ σπουδών και αθλητισμού στο ανταγωνιστικό περιβάλλον του πανεπιστημίου;

Εδώ στην Αμερική, τα πανεπιστήμια δίνουν ιδιαίτερη αξία στον αθλητισμό, ξοδεύοντας υπέρογκα ποσά για αθλητικές εγκαταστάσεις και για το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό. Πρόσθετα, αναγνωρίζοντας τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές/αθλητές στην εξισορρόπηση του ακαδημαϊκού και αθλητικού τους φόρτου, προσφέρουν με ποικίλους τρόπους βοήθεια σε αυτούς (ακαδημαϊκούς συμβούλους, οικονομική βοήθεια, ψυχολογική στήριξη, κουλούρα ομάδας). Θα σταθώ ειδικότερα στο τελευταίο, την κουλούρα ομάδας. Γίνεται μια ιδιαίτερη προσπάθεια έτσι ώστε ο φοιτητής/αθλητής να νιώσει ότι ανήκει στην ομάδα, ότι είναι σημαντικό μέλος της και ότι γενικά να αξίζει και του αξίζει να είναι μέλος της.

Ποια συμβουλή θα έδινες σε νέους αθλητές που επιθυμούν να συνδυάσουν τον αθλητισμό με τις σπουδές τους;

Η μόνη μου συμβουλή είναι να το επιδιώξουν με όλες τους τις δυνάμεις. Μόνο κερδισμένοι μπορούν να βγουν από αυτό.

Ποιος είναι ο αγαπημένος σου αθλητικός στόχος που έχεις πετύχει μέχρι στιγμής και γιατί;

Δεν θα απαντήσω ακριβώς στην ερώτηση αυτή, γιατί κάθε αγώνας που έχω κάνει έχει ιδιαίτερη αξία για μένα. Αυτό όμως που θέλω να πω είναι ότι ακόμα και από αγώνες στους οποίους δεν είχα τα αποτελέσματα που ήθελα έχω πάρει μαθήματα που με βοήθησαν να γίνω λίγο πιο δυνατή, λίγο πιο σοφή και πολύ πιο παθιασμένη για καλύτερες επιδόσεις.

Σπουδές στη Γερμανία

Από την Κωνσταντινίδα Κωνσταντίνα, Α22

Πλέον έχουμε μπει σε έναν κύκλο ζωής όπου όλοι τριγύρω μας μας βομβαρδίζουν με ερωτήσεις σχετικά με το μέλλον μας. «Τι σκέφτεσαι να σπουδάσεις; Πού θες να σπουδάσεις; Δεν θες να μείνεις στην Κύπρο; Σκέφτεσαι μετά τις σπουδές να επιστρέψεις;»

Η Γερμανία είναι η χώρα των ευκαιριών. Προσφέρει αρχικά δωρεάν εκπαίδευση με αγγλικά και γερμανικά προγράμματα σε εξειδικευμένους κλάδους σπουδών. Ταυτόχρονα τα πλείστα πανεπιστήμια παρέχουν χώρο διαμονής για τους φοιτητές τους, τις λεγόμενες φοιτητικές εστίες. Με το κλείσιμο, όμως, αυτής της όμορφης περιπέτειας, η Γερμανία εξασφαλίζει στους φοιτητές αναγνωρισμένο πτυχίο, καθώς η αγορά εργασίας είναι ανοικτή με περισσότερες ευκαιρίες. Το κυριότερο είναι η ανεξαρτητοποίηση και η ανάπτυξη των ικανοτήτων σε μια χώρα με διαφορετική γλώσσα και κουλτούρα από τη μητρική.

Όπως κάθε πανεπιστήμιο, υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις για να λάβεις θέση στη Γερμανία. Κατ'αρχάς, απαιτείται από τον μαθητή η κατοχή απολυτηρίου του Λυκείου, με φωτοαντίγραφο στα αγγλικά και στα γερμανικά, με γενικό βαθμό, εξαρτώμενο με τη σπουδή που θέλει να ακολουθήσει κάποιος. Το βασικότερο μέσο για την εξασφάλιση θέσης είναι οι πανελλαδικές εξετάσεις ή οι παγκυπρίες εξετάσεις με τον γενικό βαθμό κατάταξης.

Ταυτόχρονα ο/η μαθητής/τρια οφείλει να έχει στην κατοχή του πιστοποιητικό γνώσης της γερμανικής και της αγγλικής γλώσσας, και να έχει προετοιμάσει ένα βιογραφικό, έκθεση ενδιαφερόντων καθώς και μια συστατική επιστολή από έναν καθηγητή. Δυστυχώς, όμως, η βαρύτητα των εξετάσεων IGCSE για τη Γερμανία, δεν είναι το ίδιο με τις υπόλοιπες χώρες. Είτε ο μαθητής θα έχει στη διάθεση του το πιστοποιητικό έγκρισης κατάθεσης τριών εξετάσεων IGCSE των μαθημάτων που απαιτούνται, είτε το αποτέλεσμα των παγκυπρίων εξετάσεων.

Οι απόφοιτοι του Λυκείου, οι οποίοι έχουν διαλέξει την Ιατρική ή τη Νομική ως σπουδή, οι οποίες θεωρούνται ανταγωνιστικοί κλάδοι, θα συναντήσουν αρκετές δυσκολίες. Η Ιατρική είναι ένας περιζήτητος κλάδος σπουδών με απαίτηση πολύ καλών επιδόσεων και γνώσεων. Παρόλα αυτά στην Ιατρική δεν υπάρχουν αγγλόφωνα προγράμματα και υπάρχει η πιθανότητα ο μαθητής να μην εξασφαλίσει θέση λόγω των λιγοστών αριθμών θέσεων που δίνουν. Όλα τα πιο πάνω ισχύουν και στη Νομική, ο οποίος είναι ένας εξίσου δύσκολος κλάδος πρόσβασης, στον οποίο ο αριθμός εξετάσεων και εργασιών ποικίλει από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο.

Φοιτητική ζωή στη Γερμανία, σημαίνει διασκέδαση, ελευθερία, ευκαιρίες, ευθύνες, αποτυχίες αλλά και επιτυχίες. Η μετακόμιση σε μια χώρα για εκπαιδευτικό σκοπό πάντοτε είναι δύσκολη, ακόμα και στη Γερμανία. Είναι

ένα νέο ξεκίνημα, το οποίο στην αρχή είναι γεμάτο πίεση και άγχος, είναι το άγνωστο. Ο αρχάριος φοιτητής έρχεται αντιμέτωπος με ένα σύστημα ξένο, αλλά ταυτόχρονα οργανωτικό. Ο καθένας ξεχωριστά χρειάζεται να κάνει προγραμματισμό για τον ίδιο όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς, καθώς οι μετακινήσεις θα είναι αρκετές και γρήγορες, και να αναλάβει τις ευθύνες για τη διαμονή του. Εάν υπάρχει όμως η θέληση, όλα είναι δυνατά.

Η Γερμανία είναι εκπαίδευση. Η Γερμανία είναι οργάνωση. Η Γερμανία είναι ευκαιρίες. Η Γερμανία είναι ο τόπος γέννησης σπουδαίων σοφιστών και επιστημών. Όπως είπε ο Όττο Φον Μπίσμαρκ: «Να μαθαίνεις σαν να πρόκειται να ζεις αιώνια, να ζεις σαν να πρόκειται να πεθάνεις αύριο».

Αγγλόφωνες Ιατρικές Σπουδές στην Ιταλία: Ένα Ανοικτό Παράθυρο για Προοδευτική Ιατρική Εκπαίδευση

Από τη Γεωργίου Μαρία, Γ32

Η Ιταλία, με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και την υψηλή επιστημονική παράδοση, αποτελεί έναν από τους πιο επιθυμητούς προορισμούς για αγγλόφωνες ιατρικές σπουδές. Ολοένα και περισσότεροι διεθνείς φοιτητές επιλέγουν να σπουδάσουν ιατρική στην Ιταλία, επωφελούμενοι από την υψηλή ποιότητα της εκπαίδευσης και τις ευκαιρίες που παρέχει το ιταλικό σύστημα υγείας.

Τα ιταλικά πανεπιστήμια τυγχάνουν καταξίωσης για την υψηλή ποιότητα της ιατρικής εκπαίδευσης που παρέχουν. Οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε σύγχρονες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, ενώ ο συνεχής διάλογος με τους καθηγητές ενισχύει την ακαδημαϊκή εμπειρία. Τα προγράμματα συχνά συμπεριλαμβάνουν κλινικές περιόδους σε νοσοκομεία και κέντρα υγείας, παρέχοντας την ευκαιρία στους φοιτητές να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία. Οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με ένα από τα καλύτερα ιατρικά συστήματα στον κόσμο, ενισχύοντας τις γνώσεις τους και την κλινική τους εμπειρία. Οι απόφοιτοι των ιταλικών πανεπιστημίων αποκτούν τη δυνατότητα να εργαστούν σε διάφορα μέρη του κόσμου, επωφελούμενοι από το διεθνές σύστημα της ιατρικής.

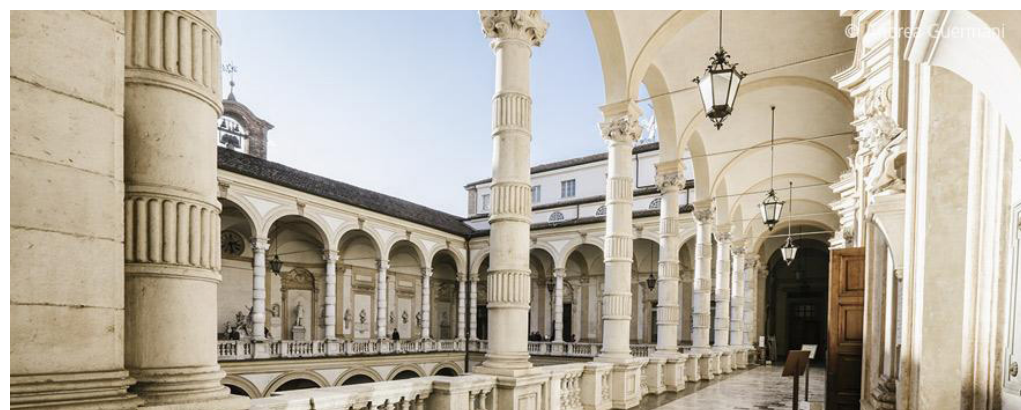
Στην Ιταλία, υπάρχουν πολλά πανεπιστήμια που προσφέρουν προγράμματα ιατρικής στην αγγλική γλώσσα. Ορισμένες από τις πιο γνωστές πόλεις όπου μπορεί ένας φοιτητής να σπουδάσει Ιατρική σε αγγλόφωνο πρόγραμμα είναι η Ρώμη με το «Sapienza University of Rome», το Μιλάνο με το «International Medical School Vita-Salute San Raffaele», η Μπολόνια με το «University of Bologna», η Πάδοβα με το «University of Padua» και η Νάπολη με το «University Luigi Vanvitelli».

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ιταλία 15 πανεπιστήμια προσφέρουν αγγλόφωνες ιατρικές σπουδές, ενώ υπάρχουν παράλληλα και 2 πανεπιστήμια τα οποία προσφέρουν αγγλόφωνες οδοντιατρικές σπουδές (το «Πανεπιστήμιο της Σιένα», στη Σιένα και το «Πανεπιστήμιο Sapienza», στη Ρώμη).

Το κόστος των σπουδών στην Ιταλία για τους Ευρωπαίους φοιτητές είναι αρκετά χαμηλό, γι' αυτό και αποτελεί έναν από τους πιο επιθυμητούς προορισμούς για σπουδές στην Ευρώπη. Ανάλογα με την πόλη και το πανεπιστήμιο το κόστος κυμαίνεται από 150 ευρώ μέχρι και 3000 ευρώ τον χρόνο. Σε αυτό το κόστος σπουδών έρχεται βέβαια να προστεθεί

και το κόστος διαβίωσης του φοιτητή, πάλι ανάλογα με την πόλη στην οποία θα σπουδάσει.

Η διαδικασία εισαγωγής στις ιατρικές σχολές στην Ιταλία γίνεται μέσω των πανεπιστημιακών εξετάσεων, γνωστών ως «Τεστ Εισαγωγής IMAT». Το τεστ που είναι στην αγγλική γλώσσα, είναι αρκετά απαιτητικό και χρειάζεται προετοιμασία, ώστε ο υποψήφιος να καταφέρει να πετύχει ένα σκορ που θα του επιτρέψει να εξασφαλίσει θέση σε ένα από τα

πανεπιστήμια. Το τεστ εισαγωγής IMAT χωρίζεται σε διάφορα μέρη και αποτελείται από 60 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής σε θέματα Λογικής Σκέψης, Επίλυσης Προβλήματος, Γενικών Γνώσεων, Βιολογίας, Φυσικής, Χημείας και Μαθηματικών. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται μια φορά το χρόνο, συνήθως τον Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο. Εξειδικευμένοι σύμβουλοι σπουδών προσφέρουν μαθήματα, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να προετοιμαστούν κατάλληλα πριν την εξέταση.

Τέλος οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να είναι πολύ καλοί γνώστες της αγγλικής γλώσσας και να κατέχουν το δίπλωμα IELTS που να αποδεικνύει το επίπεδό τους.

Οι αγγλόφωνες ιατρικές σπουδές στην Ιταλία λοιπόν, ανοίγουν ένα παράθυρο ευκαιριών για φοιτητές που αναζητούν υψηλή ποιότητα εκπαίδευσης και πολυπολιτισμική εμπειρία. Με τη συνδυασμένη ποιότητα της ιατρικής εκπαίδευσης και την εμπειρία που παρέχει η Ιταλία, οι φοιτητές βρίσκονται σε μια πολλά υποσχόμενη θέση για μία επιτυχημένη καριέρα στον χώρο της ιατρικής.

Γιατί είναι σημαντικό να μαθαίνουμε ιστορία;

Από τη Χριστοφή Νάγια, Α11

Η ιστορία είναι η αντικειμενική μελέτη καταγεγραμμένων παραδόσεων, πολιτικών γεγονότων, οικονομικών συνθηκών και θρησκειών. Μέσα από την ιστορία μπορούμε να αντλήσουμε σημαντικές πληροφορίες για ηγέτες, μάχες, πολιτικά συστήματα, αλλά και για τον τρόπο που ζούσαν οι άνθρωποι. Στον σύγχρονο κόσμο που ζούμε, η γνώση της ιστορίας είναι σημαντική για τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων, καθώς ενισχύει την ηθική σας πυξίδα. Επομένως, η παραχάραξη των ιστορικών πληροφοριών είναι ένας ανήθικος και εγκληματικός τρόπος διαφθοράς της νεολαίας και των ανθρώπων ενός έθνους. Η ιστορία έχει αναντικατάστατο ρόλο στις συνήθειες, τις παραδόσεις και το ήθος μιας κοινωνίας.

Αρχικά, οι μαθητές που θέλουν να ακολουθήσουν πολιτική καριέρα πρέπει να είναι άριστοι γνώστες της ιστορίας. Αυτό εξυπηρετεί πολλούς λόγους, ένας από αυτούς είναι η ικανότητα στάθμισης των αποφάσεων. Η κριτική σκέ-

ψη είναι μια αναγκαιότητα στον σύγχρονο κόσμο που ζούμε, κυρίως λόγω της αύξησης της προπαγάνδας και της δυσκολίας να σκεφτόμαστε με αντικειμενικό τρόπο. Επομένως, παίρνοντας το παράδειγμα άριστων ή επικίνδυνων ηγετών, οι άνθρωποι μαθαίνουν από τα λάθη ή τα επιτεύγματά τους αντίστοιχα. Αυτό οδηγεί στην καλύτερη διαχείριση των κρίσιμων αποφάσεων που έχει αποτέλεσμα την ανάπτυξη μιας χώρας.

Εκτός από τους εκπαιδευτικούς σκοπούς, μεγάλη σημα-

σία έχει η διδασκαλία της ιστορίας μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η ικανότητα κριτικής μιας απόφασης χωρίς να εμπλέκονται συναισθήματα μπορεί να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την άποψη του κόσμου. Ταυτόχρονα, η ορθή διδασκαλία της ιστορίας, δηλαδή χωρίς παρεμβάσεις που μπορεί να επηρεάσουν τις αντικειμενικές πληροφορίες που δίνονται απευθείας από ερευνητές και ιστορικούς, είναι πιο πιθανό να διαμορφώσουν τους ενεργούς πολίτες μέσα σε μια κοινότητα.

Συμπερασματικά, η ιστορία παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των εθνικών παραδόσεων, ηθών και εθίμων, επομένως η θέση της στο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη. Αυτό μπορεί εύκολα να συναχθεί μέσω μιας σειράς παραδειγμάτων και της ανάλυσης τόσο των αρχαίων όσο και των σύγχρονων πληροφοριών. Η ανάπτυξη και η ευημερία της κοινωνίας εξαρτώνται από τον παράγοντα γνώσης της αλήθειας για την ιστορία της.

Κύπρος η αγαπημένη μου πατρίδα

Από τον Ταπατσιάχ Χασάν, Α22

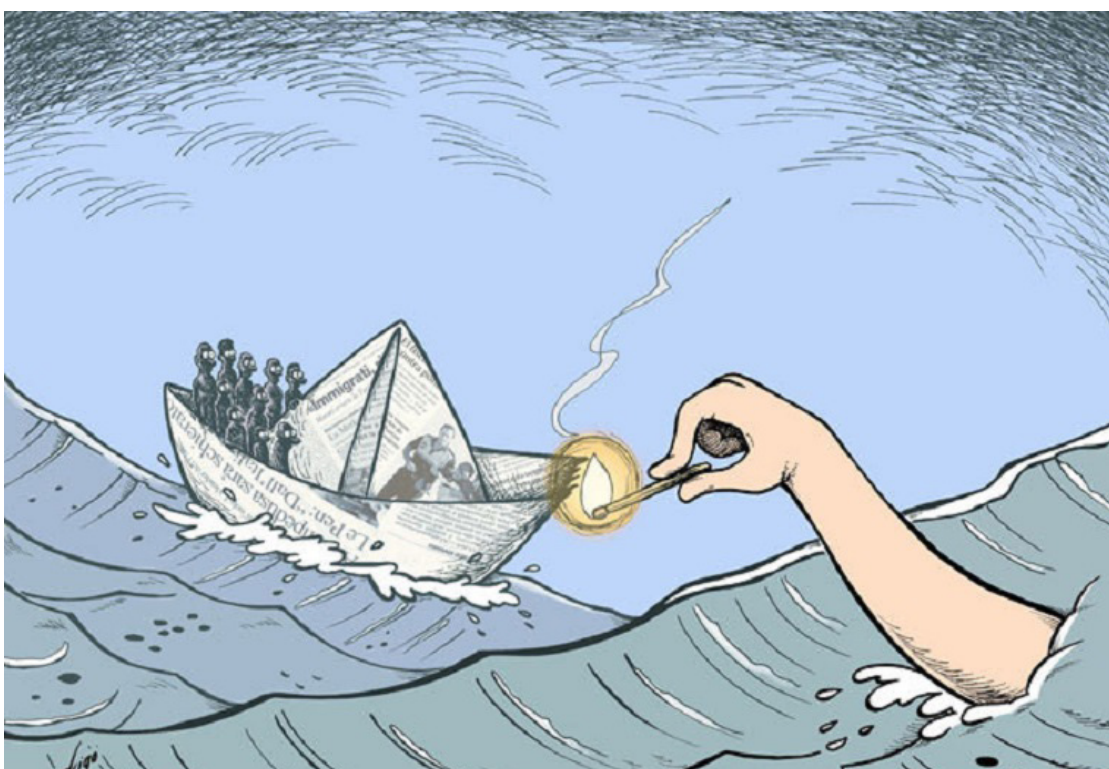
Πριν από 20 χρόνια, η Συρία ήταν μία ειρηνική χώρα πλούσια στο εμπόριο των υφασμάτων και των έπιπλων. Ακόμη πολλοί τουρίστες ερχόντουσαν από όλο τον κόσμο και ο πληθυσμός της αποτελούνταν από 60% Μουσουλμάνους Σουνίτες και 12% Μουσουλμάνους Αλαουίτες. Υπήρχαν όμως και Χριστιανοί, που αποτελούσαν το 13% του πληθυσμού τότε. Φοιτούσαν όλοι μαζί στα ίδια σχολεία, δούλευαν και κατοικούσαν στις ίδιες γειτονιές, όλοι μαζί αγαπημένοι.

Μουσουλμάνοι Σουνίτες και Χριστιανοί διεκδίκησαν ένα πιο δημοκρατικό Σύνταγμα, όταν ανέλαβε την εξουσία το 2000 ο Μουσουλμάνος Αλαουίτης Μπασάρ αλ Άσαντ, γιος του εκλιπόντος προέδρου της Συρίας Χαφέζ αλ Άσαντ. Το 2011 μια ανάρτηση στο Facebook πυροδότησε τη σύγκρουση μεταξύ των κυβερνητικών δυνάμεων και του λαού. Στη σύγκρουση αυτή ενεπλάκησαν και οι μεγάλες δυνάμεις, αφού την ίδια εποχή στη Συρία ανακαλύφθηκαν μεγάλες ποσότητες φυσικού αερίου και πετρελαίου. Ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία ήταν πια γεγονός...

«Ο σώζων εαυτόν σωθήτω», έλεγε ένας χρησμός του Μαντείου των Δελφών το 480 π.Χ. Αυτό έκαναν και αρκετοί Σύριοι, οι οποίοι εγκατέλειψαν τη χώρα για να σώσουν τον εαυτό τους, για να σώσουν τις οικογένειές τους. Η Κύπρος βρισκόταν πολύ κοντά και φαινόταν ως η χώρα της σωτηρίας. Προσέφερε προστασία, δωρεάν μόρφωση για τα παιδιά και ελευθερία έκφρασης...

Αλλά το ταξίδι δεν ήταν εύκολο! Πολύς κόσμος έφυγε από το σπίτι του χωρίς κανένα πλάνο... Ταξίδευαν στο άγνωστο αφήνοντας πίσω τους ολόκληρες περιουσίες και γονείς. Η επιβίβαση στα σαπιοκάραβα της σωτηρίας όμως, αποτελούσε μονόδρομο! Άθλιες οι συνθήκες μέσα στις βάρκες. Χαμηλές θερμοκρασίες, κύματα έτοιμα να σε καταβροχθίσουν... Μέχρι να φανεί το πλοίο της κυπριακής λιμενικής αστυνομίας που θα σε σώσει... και θα σε οδηγήσουν στο Πουρνάρα!

Φτάνοντας στην Κύπρο έπρεπε να αντιμετωπίσουν και πιο πρακτικές δυσκολίες: διαφορετική γλώσσα, διαφορετική κουλτούρα. Η αντιμετώπισή τους αποτελούσε μια νέα πρόκληση.

Βήμα βήμα ξεκίνησαν να χτίζουν τη νέα τους ζωή. Στο Πουρνάρα μοιράζονταν ανάμεικτα συναισθήματα: χαρά, που απομακρύνθηκαν από τον εφιάλτη του εμφυλίου, αλλά και φόβο, ανασφάλεια για το μέλλον τους. Οι Κύπριοι στην πλειοψηφία τους είναι φιλόξενοι και φιλικοί. Οι Σύριοι βρήκαν συμπαράσταση από άλλους Σύριους, που ήδη ζούσαν στο νησί. Έτσι, κατάφεραν να βρουν σπίτι, αλλά και εργασία (χτίστες μογατζιχδες και υδραυλικοί).

Η Κύπρος έγινε γι' αυτούς η καινούργια τους πατρίδα. Την οποία αγαπούν όσο και τη Συρία!

«Όταν οι πλούσιοι κάνουν πόλεμο, είναι οι φτωχοί που πεθαίνουν»

Από την Κωνσταντινίδα Κωνσταντίνα, Α22

Βρισκόμαστε πλέον σε μια εποχή που πολλά πράγματα γύρω μας καθίστανται τροχοπέδη των ηθικών αξιών: η μη αναληψη της προσωπικής ευθύνης, η ανεπαρκής γνώση της Ιστορίας – τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο – απαξίωση του ανθρώπου κ.λπ. Το παρόν άρθρο θα εστιάσει στη γνώση της Ιστορίας και στο πόσο σημαντικό είναι τόσο το συγκεκριμένο μάθημα στο πλαίσιο της αναλυτικού προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας, όσο και η μελέτη των πηγών για διάφορα ιστορικά γεγονότα. Ταυτόχρονα, θα αποδείξει ότι η αναπαραγωγή συνθημάτων, κενού περιεχομένου είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη στη σύγχρονη εποχή.

Η πιο συχνή ερώτηση που υποβάλλεται από τους μαθητές είναι το γιατί να μαθαίνουν ιστορία. Σε τί θα τους φανεί χρήσιμο; Με τον όρο Ιστορία εννοείται η συστηματική

μελέτη του παρελθόντος, εστιασμένη κυρίως στην ανθρώπινη δραστηριότητα έως την παρούσα εποχή. Η ιστορία δεν είναι μόνο η εξέταση μιας συγκεκριμένης εποχής ή η αναφορά σε ένα σημαντικό γεγονός, όπως ήταν το πάτημα του πρώτου ανθρώπου στο φεγγάρι.

«Όταν οι πλούσιοι κάνουν πόλεμο, είναι οι φτωχοί που πεθαίνουν»

Συνέχεια από τη σελίδα 6

Η ιστορία συνδυάζει μηνύματα και αξίες, αρχές και γνώσεις. Ο κυριότερος λόγος όμως της εκπαίδευσης της ιστορίας στα σχολεία είναι για να μπορεί ο κάθε μαθητής να κατανοεί τα γεγονότα, να αντιλαμβάνεται την οπτική μέσα από την οποία δίνονται και να μπορεί να κρίνει τις αποφάσεις του παρελθόντος μέσα από ένα πρίσμα που θα τον διδάξει να μην επαναλαμβάνει λάθη, γιατί θα μπορεί να προβλέψει τις συνέπειες.

Η παρουσία των πολέμων στο πλαίσιο της Ιστορίας είναι ένα ξεχωριστό πεδίο γνώσεων. Οι μαθητές δείχνουν τον θαυμασμό τους σε κάποιες προσωπικότητες που πρωταγωνίστησαν σε μάχες ή τον αποτροπιασμό τους ως προς τις τραγικές συνέπειες των πολέμων. Μέσα από μια εικόνα καταστροφής αντιλαμβάνονται ότι ο πόλεμος είναι ο πατέρας όλων των κακών κι όμως, παρόλα αυτά, οι πόλεμοι συνεχίζονται. Γιατί; Τι είναι αυτό που κρατάει το φαινόμενο αυτό ζωντανό; Η επιθυμία ενός κράτους για οικονομική επέκταση εις βάρος ενός άλλου; Η ανάγκη διατήρησης ελέγχου σε στρατηγικές περιοχές; Η επεκτατική πολιτική κάποιων χωρών που επιθυμούν να επικρατήσουν; Το προαιώνιο μίσος μεταξύ χωρών; Η προσπάθεια των υπερδυνάμεων να αποκτήσουν ηγεμονικό ρόλο στη διεθνή σκηνή; Όλα αυτά όμως αξίζουν;

Ο πόλεμος είναι ολέθριος με ανυπολόγιστες συνέπειες σε όλους του τομείς της ζωής. Καταρχάς, με τους πολέμους διαπράττονται εγκλήματα κατά της ανθρωπίνης ζωής αλλά και της ηθικής υπόστασης και της αξιοπρέπειας του ατόμου. Χάνονται μαζικά ανθρώπινες ζωές, ενώ το σωματικό άλγος από τους τραυματισμούς και η ψυχική οδύνη από την κυριαρχία του φόβου, της ανασφάλειας, του πόνου για την απώλεια των αγαπημένων είναι ανείπωτα. Φυσικά, δεν είναι χωρίς σημασία και οι υλικές και οι οικονομικές συνέπειες, καθώς οι οικονομικές δαπάνες απομυζούν τους κρατικούς προϋπολογισμούς, ενώ οι λειτουργίες της οικονομικής ζωής αναστέλλονται, επιφέροντας τον οικονομικό μαρασμό.

Δυστυχώς, όμως, βρισκόμαστε στον 21ο αιώνα, και στον κόσμο διαπράττονται δύο πόλεμοι ταυτόχρονα σε διαφορετικές περιοχές. Υπάρχουν πολιτικοί το 2024 που πιστεύουν πως η μόνη ως επιλογή είναι η κήρυξη πολέμου. Ποιος είναι τότε ο σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας στα σχολεία, εφόσον οι μαθητές βλέπουν γύρω τους να μαίνονται δύο καταστροφικοί πόλεμοι στα εδάφη της Ουκρανίας, αλλά και στα παλαιστινιακά εδάφη; Για ποιο λόγο οι παγκόσμιοι ηγέτες δεν χρησιμοποιούν τον διάλογο για να επιλύσουν τα προβλήματα, όπως θεωρητικά υποστηρίζουν; Δεν έχουν συνειδητοποιήσει ακόμα ότι καμιά αιτία δεν μπορεί να αντισταθμίσει τον θάνατο τόσων ανθρώπων;

Η συνειδητοποίηση των αρχών, των αξιών, των μηνυμάτων και των αντιλήψεων ξεκινάει από μικρή ηλικία. Το θέμα είναι στην πράξη πως τα διαχειρίζεσαι. Ο Εμμάνουελ Καντ είπε: «Θα πειστεί κάποτε το χοντροκέφαλο ανθρώπινο γένος ότι μεγαλύτερη μωρία και συμφορά από τον πόλεμο δεν υπάρχει, και από τα παθήματα του θα διδαχθεί κάποτε ότι πρέπει να τον καταργήσει, σαν υπερβολικά οδυνηρό και ακριβό τρόπο για επίλυση διαφορών;»

Οι επιπτώσεις του πολέμου στην οικονομία

Από τους Παναγή Αλέξη, Σταυρινού Δένα, Γ42

Οι πόλεμοι επιφέρουν πολλές επιπτώσεις όπως:

- ανθρώπινες απώλειες,
- καταστροφή υλικοτεχνικών υποδομών,
- ηθική εξαχρείωση και
- καταστροφή του περιβάλλοντος.

Όμως πολλοί παραβλέπουν το μέγεθος των οικονομικών καταστροφών που επηρεάζουν τους ανθρώπους σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Κατ' αρχάς, οι οικονομικές επιπτώσεις πλήττουν τις χώρες που συμμετέχουν άμεσα στον πόλεμο.

- Οι δαπάνες σε στρατιωτικό εξοπλισμό,
- η κατασπατάληση διαθέσιμων πόρων και
- η εξάντληση πηγών πρώτων υλών και ενέργειας (π.χ. πετρέλαιο),

που κατακερματίζουν την οικονομία της χώρας, αφού μειώνουν τον προϋπολογισμό του κράτους. Επομένως, υπάρχει παρακμή σε άλλους τομείς, όπως τον πολιτισμό και την παιδεία. Επιπρόσθετα, λόγω της μαζικής μετανάστευσης και της καταστροφής των παραχθέντων πόρων, μειώνονται οι συντελεστές παραγωγής κεφαλαίου και ανθρώπινου δυναμικού και κατ' επέκταση οι παραγωγικές δυνατότητες του κράτους. Συνεπώς, υπάρχει στενότητα σε σημαντικά αγαθά με αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής τους.

Παρ' όλα αυτά, οι συνέπειες δεν περιορίζονται σε εθνικό επίπεδο, αλλά επεκτείνονται και σε παγκόσμιο. Αρχικά, το εμπόριο παρεμποδίζεται εξ αιτίας της εμπόλεμης κατάστασης που επικρατεί. Ως αποτέλεσμα, δημιουργείται έλλειμμα στην αγορά, λόγω της μεγάλης ζητούμενης ποσότητας σε σχέση με την προσφερόμενη. Αυτό γίνεται, είτε γιατί η εμπόλεμη χώρα δεν δύναται να παράξει και να εξαγει αγαθά ή πόρους που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των αγαθών αυτών και επομένως οι τιμές των προϊόντων αυξάνονται, είτε

γιατί η εμπόλεμη χώρα δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να εισάγει προϊόντα. Η εκτεταμένη αύξηση των τιμών επιφέρει πληθωρισμό και συγκεκριμένα πληθωρισμό κόστους, ο οποίος εμφανίζεται συνήθως σε περιόδους υποτονικής οικονομικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα να μειώνεται η αγοραστική αξία του χρήματος. Ο πληθωρισμός έχει επιδράσεις στην κατανομή του εισοδήματος και στο βιοτικό επίπεδο. Επιβαρύνει ιδιαίτερα τους σταθερά αμειβόμενους, αφού με την αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών το πραγματικό εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται. Η μείωση του πραγματικού

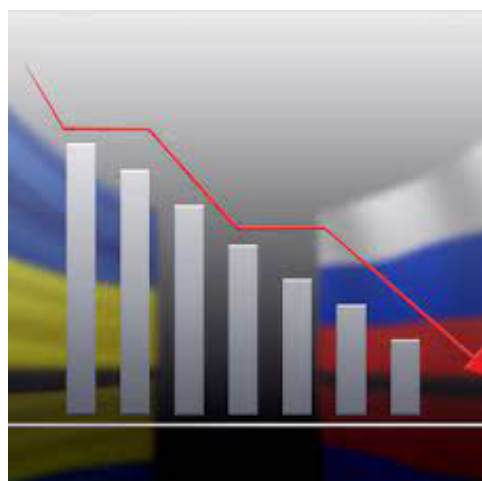

εισοδήματος των καταναλωτών χειροτερεύει το βιοτικό τους επίπεδο. Ταυτόχρονα, η προσέλευση των μεταναστών σε ουδέτερες χώρες σε συνδυασμό με την κακή διαχείρισή τους δυσχεραίνουν την οικονομία των χωρών αυτών. Φυσικά, η σωστή αξιοποίηση των πληθυσμών αυτών θα μπορούσε να βοηθήσει στην οικονομική μεγέθυνση παρά την επιβάρυνσή της οικονομίας της χώρας. Οι μετανάστες δηλαδή μπορούν να αξιοποιηθούν ως ανθρώπινο κεφάλαιο της χώρας.

Οι πόλεμοι που μαίνονται σήμερα στην περιοχή της Ευρώπης, μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας, αλλά και στη Μέση Ανατολή μεταξύ των Ισραηλινών και των Παλαιστινίων επιφέρουν σοβαρά πλήγματα στην παγκόσμια οικονομία. Συγκεκριμένα ο πόλεμος Ρωσίας – Ουκρανίας επηρέασε σοβαρά και την οικονομία της χώρας μας. Με το εμπάργκο που επέβαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο ρωσικό πετρέλαιο που μεταφέρεται μέσω της θάλασσας από τον Δεκέμβριο του 2022, το κόστος εισαγωγής του πετρελαίου στη χώρας μας έχει αυξηθεί, με αποτέλεσμα να υπάρξει αντίστοιχη αύξηση τόσο στις τιμές των πετρελαιοειδών – με πρώτη την ηλεκτρική ενέργεια – όσο και όσο και στις τιμές όλων των προϊόντων. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει μικρότερο διαθέσιμο εισόδημα για τα νοικοκυριά και αυξημένο κόστος παραγωγής για τις επιχειρήσεις.

Από την άλλη, ο πόλεμος που μαίνεται στη Γάζα επηρέασε την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου με απώλειες που το 2024 θα αγγίξουν το 4%. Η χώρα μας, με μια οικονομία που βασίζεται κυρίως στις υπηρεσίες, σίγουρα θα κλονιστεί από τη μείωση του τουρισμού κυρίως από και προς το Ισραήλ.

Οι πόλεμοι σίγουρα πρέπει να αποφεύγονται, αφού υπάρχουν σημαντικές απώλειες σε ανθρώπινες ζωές, που είναι και η πιο βασική συνέπειά τους. Από την άλλη, όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι πόλεμοι επηρεάζουν και περιοχές που βρίσκονται μακριά από το επίκεντρό τους, κυρίως στον οικονομικό τομέα.

Το «παιδοφύλαγμα» του 1974

Από τις Γραμμενίδου Εύη, Ευαγγελακοπούλου Ραφαέλλα, Ζήνωνος Ασπασία, Μεμτσούδη Ανδριάντα, Β11

Τον Σεπτέμβριο του 1974 το λιμάνι της Λεμεσού κατακλύστηκε από μικρά μαθητόπουλα που θα έπαιρναν μόνα, τον δρόμο της προσφυγιάς. Εκείνο τον Σεπτέμβρη 415 προσφυγόπουλα της κυπριακής τραγωδίας έφευγαν από τη ματωμένη πατρίδα μας, για να φτάσουν στην Ηλεία Πελοποννήσου και να βρουν στέγη εκεί.

Είχε προηγηθεί το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου και η τουρκική εισβολή του Αττίλα που διήρκησε από τις 20 Ιουλίου του 1974 μέχρι τις 16 Αυγούστου του ίδιου έτους. Γύρω στις 150.000 άνθρωποι (πάνω από το ένα τέταρτο του συνολικού πληθυσμού και το ένα τρίτο των Ελληνοκυπρίων) προσφυγοποιήθηκαν. Ένα χρόνο αργότερα, 60 000 περίπου Τουρκοκύπριοι, μετακινήθηκαν από τις ελεύθερες νότιες περιοχές, στις ελεγχόμενες από τις τουρκικές δυνάμεις βόρειες περιοχές.

Τα Κυπριόπουλα που φιλοξενήθηκαν στην Ελλάδα, το 1974-1975 ξεπερνούσαν τα χίλια συνολικά. Εκτός από τα 415 της Ηλείας, άλλα 100 βρέθηκαν στο Παπάφειο Ορφανοτροφείο και στην Παιδόπολη Ωραιοκαστρου, στη Θεσσαλονίκη, 50 στη Μητρόπολη Φλώρινας και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Τα περισσότερα παιδιά φιλοξενήθηκαν σε ιδρύματα και οικοτροφεία, ενώ στην Ηλεία, τα παιδιά είχαν αναλάβει οικογένειες στον Πύργο, την Αμαλιάδα, τη Γαστούνη και σε άλλες περιοχές με την επίβλεψη της Μητρόπολης. Τα περισσότερα παιδιά επέστρεψαν στις εκτοπισμένες οικογένειές τους στην Κύπρο, ένα χρόνο μετά, μακριά όμως από τις πατρικές τους στέγες.

Στην εκδήλωση για την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας φιλοξενήθηκαν στο σχολείο μας δύο από αυτά τα παιδιά. Οι κύριοι Μιχάλης Μιχαήλ και Πέτρος Μάντης, ενήλικες πλέον, ξεδίπλωσαν ενώπιον όλων των μαθητών τις εμπειρίες από την τουρκική εισβολή, αλλά και από τη ζωή που έζησαν στην Ελλάδα, και παραχώρησαν συνέντευξη στην εφημερίδα μας, παρουσιάζοντας σκηνές από αυτή την απίστευτη ιστορία των ασυνόδευτων προσφυγόπουλων του 1974.

Όταν έγινε η εισβολή αντιλαμβανόμαστε ότι ήσασταν παιδιά σε πολύ μικρή ηλικία, έτσι;

Π.Μ.: Ναι εγώ ήμουν 10 χρόνων και ο Μιχάλης 9.

Τι θυμάστε από την ημέρα της εισβολής; Τι έμεινε στη μνήμη σας από εκείνη την μέρα και γενικά πώς βιώσατε της κατάσταση εκείνη;

Π.Μ.: Στις 20 του Ιούλη ξυπνήσαμε το πρωί στην Κυθρέα (το χωριό μου) που βρίσκεται ακριβώς κάτω από τον Πενταδάκτυλο. Θα ήθελα να σας πω κάτι σχετικά με το χωριό μου. Έφυγα όταν ήμουν 10 χρονών, δηλαδή όταν τελείωσα την τέταρτη τάξη δημοτικού και θα πήγαινα πέμπτη. Μέχρι τότε είχα ζήσει τα πιο ευτυχισμένα μου χρονιά, ζούσαν φτωχικά οι οικογένειές μας, αλλά είχαμε τα κτήματα μας και παρόλα αυτά περνούσαμε φανταστικά.

Είδαμε τα αεροπλάνα C-130 να ρίχνουν αλεξιπτωτιστές,

γιατί πρώτα ήρθαν οι αλεξιπτωτιστές και μετά άρχισαν να βομβαρδίζουν. Βλέπαμε αλεξιπτωτιστές να πέφτουν, αλλά εμείς στο χωριό δεν ξέραμε κάτι. Γνωρίζαμε για το πραξικόπημα που το έζησα όταν ήμουν μωρό. Άκουσα στο ραδιόφωνο ότι δολοφονήσαν τον Μακάριο.

Ακούγαμε από το ραδιόφωνο τότε για τις μάχες, δεν είχαμε τηλεόραση. Έρχονταν οι πρόσφυγες από την Κερύνεια και γενικότερα από τα βόρεια και μετακινούνταν πιο νοτιά. Τους βλέπαμε να μένουν στο δημοτικό σχολείο. Θυμάμαι ότι πήγε και η μητέρα μου και όλοι οι χωριανοί να τους πάρουν τρόφιμα αφού δεν είχαν τίποτα. Τα χωριά της Κερύνειας που ήταν τα πρώτα που δέχτηκαν την εισβολή μετακινήθηκαν στα χωριά πιο νότια, που ήταν τα χωριά δεύτερης γραμμής. Όταν προχώρησαν τα τουρκικά στρατεύματα αναγκαστικά φύγαμε όλοι. Όταν φύγαμε και πήγαμε στην Ορμήδεια σε ένα δημοτικό σχολείο, ένας άγνωστος άνδρας έδωσε του πατέρα μου 2 λίρες για να αγοράσει κοτόπουλο να μας ταΐσει. Θυμάμαι μαγειρεύαν στην αυλή του δημοτικού. Θυμάμαι την μακαρίτισσά τη μαμά μου να λέει: «Φύγαμε με την προϋπόθεση ότι σε μια δυο τρεις εβδομάδες θα επιστρέψουμε». Δεν πιάσαμε τίποτα από το σπίτι φύγαμε και τα αφήσαμε όπως ήτανε. Όπως βλέπετε εικόνες από την Αμμόχωστο που αφήσαν τα μαχαιροπίρουνα πάνω στο τραπέζι που θα τρώγαμε, όπως και τη μπουκάλα με το λάδι και το αναψυκτικό, έτσι και εμείς. Εγώ ήμουν ξυπόλυτος. Όταν πήγαμε στην Ορμήδεια για δύο εβδομάδες δεν ξέραμε αν ζούσαν τα αδέρφια της μητέρας μου ή που βρίσκονται.

Η μεγαλύτερη φριχτή εμπειρία που έζησα ήταν στις 14 Αυγούστου που φύγαμε από το χωριό μας και πηγαίναμε προς το χωριό Βόνη. Τα αεροπλάνα συνέχιζαν να βομβαρδίζουν και βλέπαμε τα άρματα που πλησίαζαν. Ένα πράγμα που δεν θα ξεχάσω ποτέ και κάθε φορά που κλείνω τα μάτια μου επανέρχεται στη μνήμη μου σαν να είναι τώρα. Το τρίτο αυτοκίνητο πίσω από εμάς δέχτηκε ένα βλήμα από τα άρματα και ανατινάχθηκε ολόκληρο το αυτοκίνητο. Πρέπει να πεθάναν όλοι, δεν θα έζησε ούτε ένας. Το είδα με τα ματιά μου την ώρα που συνέβαινε.

Μ.Μ.: Εγώ θα έλεγα ότι ο καθένας έζησε διαφορετικά τα γεγονότα. Για παράδειγμα εγώ δεν είδα νεκρούς από την εισβολή. Ήταν εντελώς διαφορετική η δική μας περίπτωση. Το χωριό μας έπεσε στα χέρια των Τούρκων τον Αύγουστο. Εμάς μας έδιωξαν από το χωριό οι πραξικοπηματίες. Ελληνοκύπριοι που ζούσαμε μαζί πριν τις 15 Ιουλίου, την ημέρα του πραξικοπήματος ήρθαν στα σπίτια μας και μας εκδίωξαν, μας προσφυγοποίησαν, αφήνοντας ανυπεράσπιστο το χωριό μας στα χέρια του τουρκικού στρατού. Για εμάς η καταστροφή ξεκίνησε στις 15 Ιουλίου, εμάς μας προσφυγοποίησαν οι πραξικοπηματίες. Φυσικά, ως μικρά παιδιά που ήμασταν δεν μπορούσαμε να ερμηνεύσουμε την κατάσταση, όμως νιώθαμε το κλίμα τρομοκρατίας που επικρατούσε.

Ποιες ήταν οι πρώτες σας αναμνήσεις από τα χωριά σας, τον Γερόλακο και την Κυθρέα;

Π.Μ.: Θυμάμαι το δημοτικό σχολείο, στο οποίο φοιτούσα.

Τα όμορφα χρόνια που πέρασα με τους φίλους μου στον χώρο αυτό, αλλά και τα βιβλία που είχαμε τότε. Θυμάμαι που φυτεύαμε λουλούδια, ελιές στους κήπους του σχολείου. Νοσταλγώ το γήπεδο που κάναμε διάφορα αθλήματα. Οι δάσκαλοι μας έπαιρναν επίσκεψη στον Άγιο Δημητριάδη, στους Χύτρους στην Κυθρέα για να δούμε τα αρχαία.

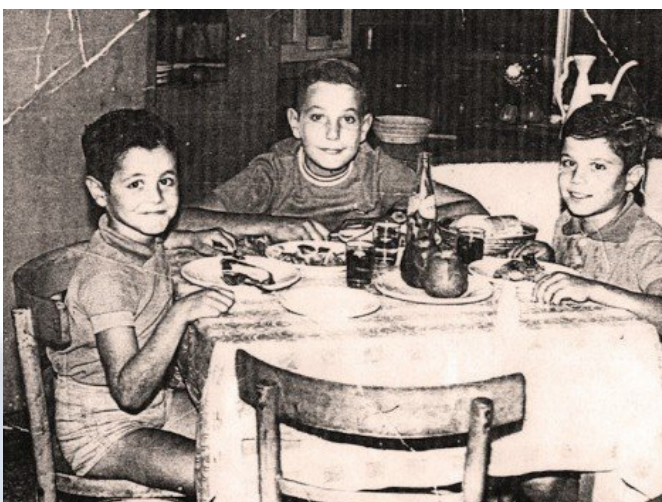
Είχαμε μια όμορφη ζωή χωρίς κινητά και υπολογιστές. Υπήρχε τηλεόραση στο καφενείο και πηγαίναμε σποραδικά να δούμε κάποιο πρόγραμμα. Υπήρχαν ακόμη οι σύλλογοι, που έπαιζαν ποδόσφαιρό η ΑΕΚ και ο ΠΑΟΚ και βλέπαμε τους αγώνες.

Μου άρεσε να βρίσκομαι στην φύση, τον καθαρό αέρα να παίζω με το λάστιχο. Ανέβαινα με τους φίλους μου πάνω στα δέντρα στα κυπαρίσσια για να δω τα σπουργίτια. Ξέρετε, όταν το παιδί ανεβαίνει πάνω στο δέντρο ξυπνά το πνεύμα του! Ήμασταν συνέχεια μέσα στις αλάνες. Οι μαμάδες μας, μας έψαχναν τη νύχτα για να το βραδινό. Πέρασα τα πιο ευτυχισμένα χρόνια στο χωριό μου!

Τον Σεπτέμβρη του 1974 βρεθήκατε στην Ελλάδα, σε γενικά ένα φιλικό, ειρηνικό περιβάλλον. Είχατε επαφή με τις οικογένειές σας στην Κύπρο;

Π.Μ.: Όχι, δεν είχαμε επαφή καθόλου με τους γονείς μας. Ούτε ένα γράμμα...

Μ.Μ.: Εγώ είχα, ναι, ένα γράμμα κάθε τρεις εβδομάδες, *Συνέχεια στη σελίδα 9*

Το «παιδοφύλαγμα» του 1974

Συνέχεια από τη σελίδα 8

μπορεί και πιο συχνά, και περνούσαν τρεις, τέσσερις μέρες να σου απαντήσουν και μετά το καθιερώσαμε. Στο χωριό που μετακινηθήκαν οι δικοί μου, είχε τηλεφωνικό θάλαμο, δεν υπήρχαν τηλεφωνικές συσκευές στα σπίτια. Είχαμε συμφωνήσει λοιπόν, μέσω γράμματος, ότι κάθε δέκα μέρες, ή για παράδειγμα κάθε Παρασκευή μία συγκεκριμένη ώρα, θα έπαιρναν τηλέφωνο, και πηγαίναμε στον ΟΤΕ, για να μιλήσουμε από το τηλέφωνο, να τους ακούσω, να με ακούσουν, να ανταλλάξουμε δυο κουβέντες. Ήμασταν μωρά, δεν μπορούσαμε να εξηγήσουμε πολλά πράγματα, επομένως, δεν μπορούσαμε να αντιληφθούμε τί γινόταν τότε. Φύγαμε και τους αφήσαμε στο Μιτσερό και ήρθαμε και τους βρήκαμε στο Παλιομέτοχο, είχαν μετακινηθεί ήδη στη Λακατάμια και σε άλλα σημεία και μετά κατέληξαν εκεί. Το πιο συνταρακτικό ήταν ότι, πέθανε η γιαγιά μου την οποία υπεραγαπούσα, και είχα μια χαρά που θα πήγαινα να τη δω όταν θα επέστρεφα. Το έμαθα τελευταία στιγμή ότι πέθανε η γιαγιά μου. Δεν ήμασταν σε θέση να αντιληφθούμε...

Όταν πήγατε στην Ελλάδα, πού ζούσατε;**Π.Μ.:** Εγώ ήμουν σε Ορφανοτροφείο.

Μ.Μ.: Εγώ φιλοξενήθηκα σε μια οικογένεια. Οι περισσότερες οικογένειες που μας φιλοξενούσαν ήταν φτωχές. Αγρότες, οικοδόμοι, διάφορα επαγγέλματα. Ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς ήταν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Εγώ έμεινα στη συνοικία Χαλικιάτικα, Χαλίτικα δηλαδή, και ήταν ο οικισμός των προσφύγων από τη Μικρά Ασία. Άρα, οι άνθρωποι αυτοί είχαν τον πόνο της προσφυγιάς μέσα τους. Η θεία είχε φύγει βρέφος από τη Μικρά Ασία και την πήραν με τη μητέρα της στην Ελλάδα. Ο μπαμπάς της ήταν από την Πάφο, ο οποίος μετακόμισε στην Τουρκία, βρήκε την γυναίκα του την παντρεύτηκε και πήγαν στην Ελλάδα πρόσφυγες, ήξεραν τον πόνο των προσφύγων. Ένιωθαν πρόσφυγες. Λειτουργήσε και αυτό, ήταν πολλά τα πράγματα, δεν έχει μόνο μια πτυχή το θέμα αυτό. Έχει και την κοινωνιολογική του και την ψυχολογική του και την ιστορική του διάσταση...

Μετά τη συγκλονιστική σας αφήγηση, που πραγματικά μας έχει αφήσει άφωνους, θα θέλαμε να μάθουμε τα σημάδια που σας άφησε επάνω σας η εμπειρία αυτή. Τι σας άφησε μέσα σας, στην ψυχή σας, το οποίο θα το κουβαλάτε πάντα μαζί σας.

Μ.Μ.: Η ζωή μας κόπηκε στα τρία. Το πρώτο κομμάτι της ζωής μου είναι ο Γερόλακκος πριν το 1974, το δεύτερο κομμάτι είναι η Ελλάδα και το τρίτο κομμάτι είναι η ζωή στην προσφυγιά.

Όλα τα κομμάτια είναι αλληλένδετα, το ένα ταιριάζει με το άλλο σαν παζλ. Με τη μόνη διαφορά ότι κάθε σκέψη, κάθε ανάμνηση είναι όπως το αγκάθι. Δεν υπάρχει μέρα που ο νους μας να μην ταξιδέψει εκεί! Πολλά γεγονότα που συνέβησαν τα θυμόμαστε χρόνια μετά, ως δια μαγείας. Όλα τα γεγονότα, μικρά η μεγάλα, είναι μέσα μας και κάθε λίγο μας τσιγκλά, μας τσιμπά, καλύτερα, όπως το αγκάθι.

Μετά το 2014 που συστάθηκε η ομάδα των ασυνόδευτων προσφυγόπουλων που βρεθήκαμε στην Ελλάδα κι αρχίσαμε να μιλάμε για όλα τα θέματα σε σχέση την πρότερη ζωή μας. Η ψυχή του κάθε πρόσφυγα έχει ένα βαθύ σημάδι από τα πολλά αγκάθια, που είναι συνυφασμένο με την καταστροφή που έγινε τότε. Καταστράφηκαν οι ζωές μας, χάθηκε κόσμος, χάθηκαν περιουσίες... Δεν έχει σημασία η χρηματική αξία των σπιτιών και των χωραφιών, αλλά ο τόπος, η γη των προγόνων μας. Όποιος βάζει την αξία του χρήματος πάνω από τη συναισθηματική αξία του τόπου μας είναι κάτι που με βρίσκει αντίθετο και αντίπαλο. Όταν πάω και βλέπω το σπίτι μου και δεν μπορώ να μπω μέσα, μαραζώνω και πονώ. Είναι η συναισθηματική αξία που νιώθω κι όχι η χρηματική. Κάθε στενό, κάθε γωνιά, κάθε δρόμος, κάθε σπιθαμή γης σου θυμίζει και κάτι. Το είχαμε και το χάσαμε!

Τα πάντα, λοιπόν, έχουν σχέση με την ψυχή. Μας επηρέασε ψυχολογικά το όλο γεγονός. Κάθε 14 Αυγούστου, νιώθω χάλια. Είμαι εκτός τόπου και χρόνου. Ξαναζώ τα γεγονότα και πονώ. Επίσης, κάθε 15 και 20 του Ιούλη που παίζουν οι σειρήνες συνθλίβομαι! Θέλω να είμαι μόνος μου, κλείνω την πόρτα και κλαίω. Και τώρα ακόμα, μπορεί να μην φαίνεται, αλλά κλαίω...

Κάποιοι ψυχολόγοι είπαν ότι το κυπριακό, εκτός από πολιτικό και νομικό πλαίσιο, εμπεριέχει και το ψυχολογικό κομμάτι. Μετά από αυτήν την δήλωση είχαμε πολλές αντιδράσεις! Για μένα, οι ψυχολόγοι έχουν δίκιο.

Αν θα μπορούσατε να γυρίσετε τον χρόνο πίσω, θα αλλάζατε κάτι;

Π.Μ.: Όταν έγινε το πραξικόπημα και ακολούθως η εισβο-

λή, ήμασταν μικρά παιδιά. Και να θέλαμε δεν θα μπορούσαμε να αλλάξουμε κάτι, αφού υπακούγαμε τις εντολές που μας δίνονταν, φύγαμε από την Κύπρο και πήγαμε σε ανάδοχες οικογένειες στην Ελλάδα. Ήμασταν τα πρώτα ασυνόδευτα παιδιά της περιοχής όλης, έστω και αν η μεταφορά μας από την Κύπρο στην Ελλάδα ήταν όσο το δυνατό μπορούσε πιο οργανωμένη και ασφαλής. Το μόνο που, εάν θα μπορούσαμε, θα θέλαμε να αλλάξουμε και που μοιραία θα άλλαζε όλη την εξέλιξη των πραγμάτων ήταν τα γεγονότα που συνέβησαν στις 15 και 20 του Ιούλη. Όλα ξεκίνησαν από τότε. Εάν δεν είχαν συμβεί αυτά, τώρα η Κύπρος θα ήταν το πιο πλούσιο νησί της Μεσογείου. Γιατί οποιασδήποτε μορφής πόλεμος είναι καταστροφικός και επιφέρει οδυνηρές συνέπειες.

Ένα μήνυμα που θα θέλατε να στείλετε!

Μ.Μ.: Οι μνήμες είναι πολλές και έντονες. Να σημειωθεί ότι εμείς είμαστε η τελευταία γενιά που έχει μνήμη. Από τη στιγμή που δεν υπάρχει μνήμη δεν υπάρχει μέλλον. Χωρίς να πολιτικολογούμε, στέλνω το μήνυμα υπέρ της επανένωσης της χώρας μας. Ο χρόνος λειτουργεί σε βάρος μας.

Ο πόνος είναι κοινός και στις δύο κοινότητες. Σε επίπεδο απλών ανθρώπων αναφερόμαι. Ο πόνος των προσφύγων, των αγνοουμένων και των νεκρών είναι ίδιος. Ο πόνος δεν έχει εθνικότητα.

Φοβάμαι
(Μ. Αναγνωστάκης)

Φοβάμαι τους ανθρώπους που εφτά χρόνια
έκαναν πως δεν είχαν πάρει χαμπάρι
και μια ωραία πρωιά –μεσούντος κάποιου Ιουλίου–
βγήκαν στις πλατείες με σημαιάκια κραυγάζοντας
«Δώστε τη χούντα στο λαό».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που με καταλερωμένη τη φωλιά
πασχίζουν τώρα να βρουν λεκέδες στη δική σου.

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που σου 'κλειναν την πόρτα
μην τυχόν και τους δώσεις κουπόνια
και τώρα τους βλέπεις στο Πολυτεχνείο
να καταθέτουν γαρίφαλα και να δακρύζουν.

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που γέμιζαν τις ταβέρνες
και τα 'σπαζαν στα μπουζούκια
κάθε βράδυ
και τώρα τα ξανασπάζουν
όταν τους πιάνει το μεράκι της Φαραντούρη
και έχουν και «απόψεις».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που άλλαζαν πεζοδρόμιο όταν σε συναντούσαν
και τώρα σε λοιδορούν
γιατί, λέει, δεν βαδίζεις στον ίσιο δρόμο.

Φοβάμαι, φοβάμαι πολλούς ανθρώπους.
Φέτος φοβήθηκα ακόμα περισσότερο.

«15 Ιουλίου μεσημέρι. Είπα σφραγίσω από την εφάδρα μου στην τράπεζα και να πω
 στην Ξηνα με το αυτοκίνητο μου προς την περιοχή Βατά. Μια διαδρομή που είναι
 και στην περιοχή να τα πω στο γυμνάσιο μου, στην εφάδρα Κυρίνας. Όπως θα ήμουν είδα
 να είχαμε άρετες με στρατηγική να με οδηγούν να παζάρι από το αυτοκίνητο. Αρκετές
 φορές να πω ότι στο είδατος. Κατά την ώρα που «Αντίπα διήγη μαρτίς από εδώ»,
 ήταν η μου... «Εάν παραμένετε να είστε στο είδατος». Κάποια ώρα που προέκυψε
 ο ύπνος και δεν μπορούσα να εφάρμοζω με την ψυχραιμία μου, να της πω ότι είχα
 πια να τα πω στην αμνησία. Βράδυ... η ώρα που να τα πω στο γυμνάσιο, γυμνάσιο
 από γυμνάσιο να τα πω στο γυμνάσιο, γυμνάσιο να τα πω στο γυμνάσιο να τα πω στο γυμνάσιο
 από γυμνάσιο του γυμνασίου. Ήμουν... η ώρα που να τα πω στο γυμνάσιο»

Parapium Parapomai

«20m Loukou! Πρωί! Ουράφαι τον ουρανό της Κερύντας να είναι ματάφαιρος! Οχι, δεν ήταν βίντεο, αλλά άρ' έρωτα... μωράι αγνιά, οατ νομινάδες στον ουρανό, τον ορά ορά μεζαζωτά... Έαθνιά αμινόνε με και ο ευμπατόμης Νίρεβες των ασφράκτων... Το παιδί μου! Πρέπει να προσπαθώ το παιδί μου... Το παιδί μου να νική τον άρετες του ήταν στρατεύομαι να παρουσιαστούν στο ποτάμι τους με εμψυ να βρύνω τον οίκο μου να παίρνει το ανθρωπίνος να να παρουσιασθεί. Μόνη σε ορία με το μωρό μου. Οί φωτός των ασφράκτων με βλάπτει από τις ούρες μου. Έπρεπε να μαγειρεύεις ορά τα πυρηνικά στο ορία του οδμήρι του ζωοποιού να να διαδύομαι από το πυρί. Πνύα το παιδί μου και ζωοποιός να το ορία του οδμήρι. Το παιδί μου άρρωστο με ασφράκτες δα... Έκρινε μια τα ρούχα του ήταν ασφράκτα από το προμυμμένο βράδυ στον κήπο μου. Να μεροποιά να γάρω μαύρα από τα ρούχα των παιδιού... ζωοποιός να γάρω μαζί με το παιδί προς τον κήπο μου... Βρύνει μόνι το ποτάμι... οίως το ασφράκτο ζωοποιός να βρεβαδίτη... μαζατα στον ουρανό, βρύνω το προμυμμένο ποτό... έρωτα γάρω στο μωρό μου, ποτό να να μεροποιά να το προσπαθώ. Δεν μας πνύμε... η πλαστά πυρηνάς...»

Arina Jaganova

[illegible]

Ortodoxia Kazanina

Τα σχολεία του χθες και του σήμερα

Από τον Χατζηνικολάου Λουκά, Α11

Τα σχολεία αποτελούν ένα πολύ σημαντικό παράγοντα της ζωής μας. Σχηματίζουν και διαμορφώνουν τους πνευματικούς ορίζοντες του ανθρώπου, ενώ παράλληλα καλλιεργούν την κριτική του σκέψη και τις κοινωνικές του ικανότητες. Εξίσου σημαντικό ρόλο έχει και το σχολικό περιβάλλον, καθώς επίσης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη του διδακτικού-μαθησιακού στόχου. Το ερώτημα που κυριαρχεί παρόλα αυτά είναι εάν τα σημερινά σχολεία έχουν όντως βελτιωθεί και σε ποιο βαθμό σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία διδασκαλίας, τους τρόπους αξιολόγησης αλλά και τις μαθησιακές συνθήκες/ διδακτικά μέσα, εντός των σχολικών τάξεων.

Μπορούμε με βεβαιότητα να αναφέρουμε ότι οι διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι έχουν βελτιωθεί σημαντικά συγκριτικά με το παρελθόν. Σε αυτό συνέβαλλαν πολλοί παράγοντες, ένας εκ των οποίων είναι η τεχνολογία. Τα σχολεία τους χθες ήταν εξοπλισμένα με δάσκαλους και καθηγητές, που βασικούς τους στόχους ήταν μεν η επιτυχής απόδοση του μηνύματος αλλά με ιδιαιτέρως αυστηρό και πολλές φορές σκληρό τρόπο. Η μεθοδολογία διδασκαλίας που ακολουθούνταν ήταν δασκαλοκεντρική. Πιο συγκεκριμένα ο καθηγητής παρουσίαζε τις πληροφορίες του μαθήματος εντός της τάξης και οι μαθητές αναμενόταν να λάβουν τις γνώσεις παθητικά, δηλαδή δίχως να μπορούν να εκφέρουν την γνώμη τους ελεύθερα ή και να αμφισβητήσουν τον καθηγητή. Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει, εφόσον η μέθοδος διδασκαλίας είναι πλέον μαθητοκεντρική και τα παιδιά μπορούν ελεύθερα να εκφράσουν τις απορίες τους και τις απόψεις τους.

Οι τρόποι αξιολόγησης των μαθητών στα σχολεία του παρελθόντος ήταν κυρίως επικε-

ντρωμένοι σε διαγωνίσματα, δοκίμια και τελικές γραπτές εξετάσεις. Στα σημερινά σχολεία οι μέθοδοι αξιολόγησης έχουν διευρυνθεί προς όφελος των μαθητών και πλέον τα παιδιά εξετάζονται και βαθμολογούνται βάση γραπτών διαγωνισμάτων, προφορικής εξέτασης, ομαδικών ή ατομικών εργασιών και συμμετοχής στα μαθήματα. Ο τωρινός τρόπος αξιολόγησης λαμβάνει υπόψιν και τις τυχόν μαθησιακές δυσκολίες που μπορεί να έχει κάποιο παιδί, κάτι το οποίο κατά βάση αγνοείτο στις αξιολογήσεις του παρελθόντος.

Σημαντικό ρόλο στην διδασκαλία και μάθηση πέραν τις μεθοδολογίας παίζει η χρήση και αξιοποίηση των μέσων και τεχνολογιών εντός τις διδακτικής αίθουσας. Ο τρόπος με τον οποίο ο καθηγητής προσεγγίζει και εξασκεί τις δεξιότητες του κάθε μαθητή είναι βασικός για την ταχύτερη και πιο ευχάριστη διαδικασία μάθησης. Πλέον στις σύγχρονες διδακτικές αίθουσες υπάρχει πλούσιο έντυπο αλλά και διαδραστικό υλικό ούτως ώστε να προκαλείται το ενδιαφέρον των μαθητών και να αναβαθμίζεται η διδακτική ποιότητα. Η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ψηφιακών πλατφόρμων και βιντεοπροβολέων και η αντικατάσταση του μαυροπίνακα με τον πίνακα μαρκαδόρων και του διαδραστικού πίνακα αποτέλεσε την επαναστατική αλλαγή στα μαθησιακά μέσα.

Καταλήγοντας, μπορούμε εύλογα να συμπεράνουμε πως σε σύγκριση με τα σχολεία του παρελθόντος τα τωρινά σχολεία έχουν βελτιώσει σημαντικά τις μαθησιακές τους μεθόδους, τους τρόπους με τους οποίους αξιολογούνται οι μαθητές και έχουν αξιοποιήσει σε μεγάλο βαθμό την υπάρχουσα τεχνολογία, χωρίς αυτό όμως να σημαίνει πως δεν υπάρχει χώρος για βελτίωση και εξέλιξη σε ό,τι αφορά τις μεθόδους διδασκαλίας και των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται μέσα στην τάξη.

Ρυθμική μάθηση: Η σχέση του μαθητή με τη μουσική

Από τον Χριστοφόρου Μιχάλη, Α11

Τα τρία χρόνια που περνάει ο μαθητής στο Λύκειο μπορούν κάλλιστα να χαρακτηριστούν ως τα δυσκολότερα της μαθητικής του διαδρομής, αφού οι απαιτήσεις αυξάνονται, τα μαθήματα δυσκολεύουν, το πρόγραμμα μελέτης γίνεται όλο και πιο πιεστικό και ο ελεύθερος χρόνος περιορίζεται στο ελάχιστο. Η κατάσταση αυτή οδηγεί τον μαθητή να αναζητεί συνεχώς νέους τρόπους απόδρασης και ανακούφισης, με τη μουσική να αποτελεί έναν από τους πιο ωφέλιμους και αποτελεσματικούς τρόπους.

Η ένταξη της μουσικής στην καθημερινότητα των μαθητών, αλλά και γενικά όλων των ανθρώπων, έχει πολλά πλεονεκτήματα. Κατ' αρχάς, μεγάλος αριθμός ερευνών έχει δείξει ότι η μουσική αποτελεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τον σωστό έλεγχο και τη διαχείριση συναισθημάτων και καταστάσεων, όπως το άγχος και την αγωνία. Επιπρόσθετα, η μουσική, ανάλογα με το είδος και τις προτιμήσεις του κάθε ατόμου, μπορεί να βελτιώσει και να ενισχύσει την ενέργεια, τη διάθεση, την προσοχή και τη συγκέντρωση, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να ηρεμήσει και να χαλαρώσει το κουρασμένο μυαλό. Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2019, βρέθηκε ότι, όταν οι εθελοντές άκουγαν μουσική που τους αρέσει, τα επίπεδα ντοπαμίνης στον εγκέφαλό τους αυξάνονταν. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, αφού η ντοπαμίνη είναι η ορμόνη η οποία ελέγχει τα αισθήματα της ευτυχίας, της ικανοποίησης, του κινήτρου, καθώς και της δημιουργικότητας. Αδιαμφισβήτητο, λοιπόν, η μουσική αποτελεί ισχυρό εργαλείο για τον έλεγχο συναισθημάτων, την ενεργοποίηση θετικών συναισθημάτων και την αύξηση της παραγωγικότητας, προσφέροντας στον μαθητή μια ευχάριστη διέξοδο από

την πιεστική και απαιτητική καθημερινότητα.

Η ένταξη της μουσικής στη ζωή των μαθητών μπορεί να επιτευχθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Αρχικά, η σύγχρονη τεχνολογία με τα ψηφιακά μέσα, το διαδίκτυο και εφαρμογές όπως το Spotify, μάς δίνουν την ευκαιρία για εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στην αγαπημένη μας μουσική και μάλιστα χωρίς κόστος. Επιπρόσθετα, οι μαθητές θα μπορούσαν να ασχοληθούν με την εκμάθηση ενός μουσικού οργάνου, όπως το βιολί ή το πιάνο για τους «κλασσικαράιους» ή την ηλεκτρική κιθάρα για τους «ροκάδες». Θα μπορούσαν ακόμη να καταπιαστούν με την παραγωγή δικής τους μουσικής, κάτι που έχει τραβήξει το ενδιαφέρον πολλών μαθητών τον τελευταίο καιρό. Υψηλής χρησιμότητας και αξίας είναι και η συμμετοχή στο μουσικό σύνολο του σχολείου, είτε στη χορωδία είτε στην ορχήστρα. Τέτοιου είδους δημιουργικές δραστηριότητες και πηγές έκφρασης καλλιεργούν το πνεύμα των μαθητών, αναπτύσσουν τη συνεργασία ανάμεσά τους, ενισχύουν την ψυχική τους ευημερία και μετατρέπουν τη μονότονη σχολική ρουτίνα σε κάτι διαφορετικό και διασκεδαστικό.

Ο ευεργετικός ρόλος της μουσικής στην ψυχική και σωματική υγεία των ανθρώπων αποδεικνύει πόσο αναγκαία είναι η ενσωμάτωσή της στην πολυάσχολη και στρεσογόνα ζωή των μαθητών. Ο Αϊνστάιν δήλωσε πως αν δε γινόταν επιστήμονας θα γινόταν μουσικός. Συγκεκριμένα είπε: «Αν δεν ήμουν επιστήμονας, θα ήμουν μουσικός. Η ζωή είναι αδιανόητη για μένα, αν δεν παίζω μουσική. Η μουσική είναι η μεγαλύτερη χαρά της ζωής μου».

Κάνε την αποτυχία σου επιτυχία

Από την Παφίτη Κυριακή, Β32

Αποτυχία. Η αποτυχία ορίζεται ως την ενέργεια που δεν είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Στη ζωή θα βιώσουμε αμέτρητες αποτυχίες, γεγονός απολύτως φυσιολογικό και ίσως αναπόφευκτο. Στα εφηβικά μας χρόνια, όμως, ίσως να είναι δυσκολότερο να διαχειριστούμε την αποτυχία.

Για έναν έφηβο το σχολείο αποτελεί όλο του τον κόσμο. Ξοδεύει αμέτρητες ώρες καθημερινά, είτε διαβάζοντας είτε σε φροντιστήρια και επιπλέον μαθήματα για να εξασφαλίσει τον «τέλειο» βαθμό σε ένα επερχόμενο διαγώνισμα. Με τον ίδιο τρόπο και ένας αθλητής προπονείται χρόνια για έναν σημαντικό αγώνα, για να εξασφαλίσει το χρυσό. Ξαφνικά, μια ιδιόρρυθμη καθηγήτρια, μια περίπλοκη άσκηση,

ένας κακός βαθμός, ένα παραπάτημα και μια άκυρη εκκίνηση αργότερα, ο κόσμος τους τελειώνει. Αποτυχία.

Είναι σημαντικό μετά από μια αποτυχία να κάνουμε ένα βήμα πίσω και να αναλογιστούμε το τι συνέβηκε. Εντοπίζουμε τι πήγε στραβά και αποδίδουμε σωστά ευθύνες εκεί που πρέπει. Εάν εμείς δεν καταβάλαμε την απαραίτητη προσπάθεια παίρνουμε μερίδιο ευθύνης και αντίθετα εάν εμείς κάναμε ότι καλύτερο μπορούμε το αναγνωρίζουμε και δεν τιμωρούμε τον εαυτό μας.

Το καίριο σημείο είναι να αποδεχτούμε την αποτυχία ως μέρος της επιτυχημένης πορείας. Να μεταφράζουμε δηλαδή την αποτυχία σε βήματα

Συνέχεια στη σελίδα 12

Κάνε την αποτυχία σου επιτυχία

Συνέχεια από τη σελίδα 11

προς την επιτυχία. Όταν θέτουμε υψηλούς στόχους είναι αδιαμφισβήτητο ότι ο δρόμος για την επιτυχία θα είναι δύσκολος και δύσβατος. Θα αποτύχεις πολλές φορές πριν να επιτύχεις, αλλά ο τρόπος που θα αντιμετωπίσεις τις αντιξοότητες αυτές θα καθορίσει αν θα τα καταφέρεις τελικά ή όχι.

Να θυμάσαι πάντα ότι αν συνέβαινε το ίδιο στον φίλο σου θα ήσουν γλυκός και τρυφερός μαζί του και θα του συμπαραστεκόσουν. Σε καμία περίπτωση δε θα του θύμωνες ούτε θα τον μείωνες. Επομένως, να είσαι ευγενικός και κατανοητικός με τον εαυτό σου, και μην αφήσεις μια αποτυχία να σε τσακίσει. Χωρίς τις βροχερές μέρες δε θα εκτιμούσαμε τις ηλιόλουστες μέρες. Το ίδιο και σε αυτή την περίπτωση χωρίς τις αποτυχίες, η γεύση της επιτυχίας δε

θα ήταν τόσο γλυκιά! Μόνο όταν καταλάβουμε ότι η αποτυχία μπορεί να γίνει αλληλένδετη με την επιτυχία, μόνο τότε γινόμαστε νικητές και καταρρίπτουμε την λανθασμένη αυτή ιδέα.

Δεν πρέπει να αφήνουμε τις αποτυχίες μας να μας πτοούν το ηθικό ή να μας καθορίζουν. Ο κάθε ένας από εμάς είναι πολλά περισσότερα από έναν βαθμό, ένα μετάλλιο, μια θέση στο πανεπιστήμιο.

Αναγνώρισε στον εαυτό σου τα πολλά καλά και θετικά που έχει και σταμάτα να τον ισοπεδώνεις με μια αποτυχία!

Γυρίζω Σελίδα

Από τον Χατζημιχαήλ Αντώνη, Β11

Όλοι άνθρωποι σε κάποια στιγμή της ζωής τους έχουν αναρωτηθεί για τις επιλογές που έχουν κάνει και αν θα έπρεπε να πράξουν διαφορετικά. Σίγουρα η ζωή είναι ένα δύσβατο μονοπάτι με πολλές αναποδιές και αλλαγές κατά τη διάρκειά του. Όμως, ως άνθρωποι πρέπει να μάθουμε να τις αντιμετωπίζουμε και όχι να τις αποφεύγουμε. Κανένας άνθρωπος δεν πρόκειται να μην έχει αλλαγές στην ζωή του, είναι ανθρωπίνως αδύνατο. Για αυτό πρέπει να συμφιλιωθούμε με αυτήν την ιδέα και να μην μας τρομάζει.

Φυσικά το μυαλό του κάθε ανθρώπου λειτουργεί έτσι, ώστε οτιδήποτε ξένο να το διώχνει ή στην καλύτερη περίπτωση να το κρατεί σε αδιαφορία. Πώς θα μπορούσε όμως τότε να δεχθούμε αλλαγές; Με έναν πολύ εύκολο και απλό τρόπο, με την αποδοχή του εαυτού μας. Εύκολη στα λόγια θα έλεγε κανείς η αποδοχή του εαυτού μας, αλλά στην πραγματικότητα είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να αφομοιωθούν οι αλλαγές μας στη ζωή.

Ποια είναι όμως η πρώτη αλλαγή του κάθε ανθρώπου; Η εφηβεία φυσικά. Εκτός από το γεγονός ότι είναι μια από τις πιο κρίσιμες ηλικίες, αν όχι η πιο κρίσιμη ηλικία του ανθρώπου, σε αυτή τη φάση καλείσαι να επιλέξεις πολλά πράγματα. Βρίσκεσαι συνέχεια σε μια σύγχυση, δεν ξέρεις ποιος είσαι και ψάχνεις ανελλιπώς. Πλέον, τα παιδικά αυτά μάτια θα αρχίσουν να βλέπουν το κόσμο διαφορετικά. Θα πάψουν να είναι όλα όμορφα και λαμπερά και οι άνθρωποι γύρω σου δεν θα είναι όλοι φιλικόι και καλόκαρδοι. Μια ευαίσθητη ηλικία που πρόκειται να ανακαλύψεις πολλά πράγματα για τον κόσμο στον οποίο ζεις. Θα δεις τι θες πραγματικά να κάνεις στη ζωή σου, θα αρχίζεις να ερωτεύεσαι και να αποκτάς νέες εμπειρίες. Οι αλλαγές είναι ατελείωτες σε αυτή τη φάση της ζωής μας. Οι πιο πολλές όμως έρχονται όταν θα πρέπει να αφήσεις την οικογενειακή εστία και να αρχίσεις να ζεις μόνος σου, χωρίς την βοήθεια κάποιου άλλου.

Η αρχή είναι δύσκολη και πάντα θα είναι, μας δημιουργεί ένα περίεργο συναίσθημα άγχους το οποίο δεν φεύγει με τίποτα πάρα μόνο όταν θα βρεθείς σε εκείνη την φάση. Δεν θα σας πω να μην φοβάστε, γιατί είναι αναπόφευκτο να σε φοβίζει το άγνωστο, αλλά αυτό που σας παροτρύνω να κάνετε είναι να μην το αποφεύγετε, γιατί θα έρθει η ημέρα που όλα θα μοιάζουν με βουνό και θα πρέπει να τα αντιμετωπίσετε όταν θα είναι πια αργά.

Συνήθως ένας έφηβος φοβάται την αποτυχία ή τουλάχιστον την κριτική των άλλων. Αλλά είναι μέσα από αυτά που θα μάθουμε να μην μας επηρεάζει η γνώμη τους και ας είναι από πρόσωπα που αγαπάμε πολύ. Επαναφέρω λοιπόν το θέμα της αποδοχής, όταν έχεις αυτοπεποίθηση και είσαι σίγουρος για τον εαυτό σου δεν μπορεί να σε αγγίξει τίποτα αρνητικό. Ναι, αλλά πως αποκτάς αυτοπεποίθηση; Κάνοντας πράγματα μόνος

σου, είτε από μια απλή καθημερινή βόλτα στα μαγαζιά ψωνίζοντας μόνος σου μέχρι και να συνεννοηθείς για ένα επαγγελματικό ραντεβού. Επιπλέον, ο κάθε άνθρωπος είναι διαφορετικός και για τον καθένα από εμάς είναι διαφορετικά τα πράγματα που μας κάνουν πιο δυνατούς ψυχικά. Το μέσα μας επηρεάζει και την εξωτερική εμφάνιση μας, όταν ένας άνθρωπος δείχνει συνέχεια αρνητικά συναισθήματα ή δεν έχει σιγουριά για τον εαυτό του. Αυτό φαίνεται και στον τρόπο που συμπεριφέρεται, στις εκφράσεις του αλλά και στον τρόπο με τον οποίο ζει. Καθώς λοιπόν είναι όλα μια αλυσίδα, με τον ίδιο τρόπο θα αρχίσουν να του συμπεριφέρονται και οι άνθρωποι γύρω του. Ότι εκπέμπεις αυτό παίρνεις.

Οι αλλαγές που μας συμβαίνουν σε αυτή την ηλικία δεν πρέπει να σημαίνουν απαραίτητα κάτι αρνητικό. Κάτι καινούργιο οπωσδήποτε, αλλά όχι αρνητικό. Δες το σαν μια ευκαιρία να γνωρίσεις κάτι ακόμα για τον εαυτό σου ή για τον κόσμο στον οποίο ζεις.

Όμως δεν πρόκειται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας να πάνε όλα ρολόι. Πάντα θα υπάρχουν και οι στιγμές που θα νιώσουμε λύπη ή ακόμα και περιέργοι ανάμεσα στο πλήθος.

Όσον αφορά αλλαγές της ζωής που μπορούν να συμβούν οποιαδήποτε στιγμή, το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να δώσουμε χρόνο στον εαυτό μας να αποδεχτεί αυτή την αλλαγή, αλλά κυρίως να βρούμε αυτό που μας κάνει χαρούμενους μέσα σε αυτή την κατάσταση, και αυτό μπορεί να είναι το οτιδήποτε. Αν αλλάξει το περιβάλλον στο οποίο ζεις, αν βρεθείς σε μια χώρα που ακόμα δεν έχεις ενταχθεί στους

ρυθμούς της, αν αλλάξεις σχολείο ή δουλεία πρέπει να δώσεις χρόνο στον εαυτό σου για να μπορέσει να συνειδητοποιήσει αυτή την αλλαγή. Εννοείται ότι δεν πρέπει να αφεθείς και να πιστεύεις ότι όλα θα γίνουν αυτόματα, αλλά να προσπαθείς και να είσαι όσο πιο πρόθυμος να μάθεις πράγματα και καταλάβεις τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα πράγματα εκεί.

Και τέλος, αν χάσεις κάποιον που αγαπάς πολύ ή χωρίσεις με κάποιον που δεν μπορείς πλέον να συνυπάρξεις, πάλι η λύση είναι μια. Δώσε χρόνο στον εαυτό σου, είναι εντάξει να μην νιώθεις πάντα χαρά, η λύπη είναι απαραίτητη στον άνθρωπο και χωρίς αυτή δεν θα μπορούσε ποτέ να ξεπεράσουμε τα προβλήματα και τις δυσκολίες της ζωής. Μας βοηθά να βγαίνει αυτό το βάρος από πάνω μας, να γινόμαστε δυνατότεροι και να μπορούμε να πηγαίνουμε παρακάτω, είναι σαν να γυρνάς μια σελίδα και να μπαίνεις σε ένα καινούργιο κεφάλαιο.

Οπότε, οι αλλαγές δεν είναι εχθροί μας αφήστε τις να δώσουν το παρόν τους και θα δείτε ότι όλα γίνονται για κάποιο λόγο για τον οποίο αυτή η αλλαγή θα σας δώσει απάντηση.

Ισότητα δύο φύλων

Από τις Βασιλείου Σοφία, Μαυρογένη Λύδια, Α11

«Αυτό είναι ο φεμινισμός του εικοστού πρώτου αιώνα: η ιδέα ότι όταν όλοι είναι ίσοι, είμαστε όλοι πιο ελεύθεροι», (Μπαράκ Ομπάμα, πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ). Η ανισότητα των δύο φύλων αποτελεί ένα διεθνές πρόβλημα το οποίο μαστίζει την κοινωνία ακόμη και σήμερα στον 21ο αιώνα. Σε διάφορους τομείς της ζωής τους εκατομμύρια γυναίκες καθημερινά σε κάθε γωνιά του κόσμου έρχονται αντιμέτωπες με καταστάσεις όπου εκδηλώνεται το πιο πάνω φαινόμενο. Ποιος όμως είναι ο πυρήνας του προβλήματος, πού το συναντούμε και πώς αντιμετωπίζεται;

Η αρχή του προβλήματος σύμφωνα με έρευνες του Ευρωπαϊκού Ημερολογίου Αρχαιολογίας (European Journal of Archaeology) παρατηρήθηκε στη Νεολιθική Εποχή. Βρέθηκαν περισσότεροι τάφοι ανδρών παρά γυναικών, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι γυναίκες ίσως να μην είχαν την ίδια πολυτέλεια να ταφούν επίσημα όπως οι άνδρες. Εκτός από αυτό, στους τάφους των γυναικών ανακαλύφθηκαν κεραμικά σκεύη, ενώ στον ανδρών όπλα, κάτι που δείχνει ότι από τότε υπήρχε η αντίληψη ότι οι γυναίκες ανήκουν σαν νοικοκυρές στο σπίτι οι οποίες αναλαμβάναν την ανατροφή των παιδιών. Η ανάπτυξη αυτής

της ιδεολογίας οφείλεται στο ότι οι άνδρες πίστευαν ότι είναι ανώτεροι από τις γυναίκες λόγω κυρίως της σωματικής τους δύναμης.

Δυστυχώς αυτό το διαχρονικό φαινόμενο της ανισότητας εκδηλώνεται στην καθημερινότητα κάθε γυναίκας σε διάφορες μορφές. Ακόμη και στον δρόμο ή στο σχολείο γυναίκες και κορίτσια δέχονται άμεσα ή έμμεσα υποτιμητικά σχόλια και προσβολές για την εμφάνιση, το βάρος, τη διατροφή τους κ.α που προέρχονται από στερεότυπα που έχουν επικρατήσει μέσα από τα χρόνια. Επιπλέον σε αρκετά μέρη του κόσμου ακόμα και σήμερα πολλά κορίτσια δεν λαμβάνουν την απαραίτητη εκπαίδευση που δικαιούνται. Σε επαγγελματικό επίπεδο παρατηρείται διαφορά μεταξύ μισθού γυναικών και ανδρών, όπως για παράδειγμα στην γνωστή σειρά του Netflix "The Crown" που αφορά την βασιλική οικογένεια, που η ηθοποιός Claire Foy, βασίλισσα Ελισάβετ πληρωνόταν \$12,000 λιγότερα από τον ηθοποιό Matt Smith, δούκα του Εδιμβούργου. Επιπρόσθετα, σε καθημερινή βάση παγκοσμίως, κυρίως γυναίκες και κορίτσια υποφέρουν από βία, σωματική, λεκτική ή/και σεξουαλική από τους συντρόφους ή συζύγους τους ή ακόμα και από αγνώ-

Συνέχεια στη σελίδα 13

Ισότητα δύο φύλων

Συνέχεια από τη σελίδα 12

στοιχεία. Αυτές είναι μόνο μερικές καταστάσεις που βιώνουν οι γυναίκες.

Προφανώς η ανισότητα των δύο φύλων απασχολούσε και απασχολεί μέχρι και σήμερα όλες τις κοινωνίες. Αρχικά, καθένας οφείλει να αναγνωρίσει το πρόβλημα, όχι μόνο μέσα από τα λόγια αλλά και τις πράξεις του. Η βελτίωση του προβλήματος ξεκινά από την οικογένεια. Όλοι οι γονείς πρέπει να δείξουν στα παιδιά τους ότι και ο πατέρας και η μητέρα είναι ίσοι, έχουν ίδιο ρόλο όσον αφορά την φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών, έχοντας όμως και το δικαίωμα να εργάζονται ταυτόχρονα. Επίσης, γυναίκες με ικανότητες πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αναλαμβάνουν ηγετικές θέσεις όπως οι άντρες. Η προώθηση της ισότητας των δύο φύλων μπορεί να πραγματοποιηθεί και μέσα από τη στήριξη μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που επικεντρώνονται στον τερματισμό της παρενόχλησης, της βίας και της εκμετάλλευσης των γυναικών.

Συμπερασματικά, η σωστή τοποθέτηση του θέματος είναι ότι παρατηρήθηκε πρόοδος

σε σχέση με παλαιότερες συνθήκες, δεν είναι όμως ικανοποιητική. Στόχος είναι να δημιουργήσουμε σιγά σιγά έναν κόσμο στον οποίο γυναίκες και άνδρες, αγόρια και κορίτσια να είναι ίσοι, στον οποίο να επικρατεί η αξιοκρατία και να υπάρχει ένα κλίμα όπου και τα δύο φύλα θα νιώθουν ασφαλή. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί η ατομική πρόοδος και η κοινωνική ευημερία.

Οι φιλίες στη σύγχρονη εποχή

Από τις Ευαγγελακοπούλου Ραφαέλα, Μεμτσούδη Ανδριάννα, Β11

Οι γυναικείες φιλίες

Κατά τη διάρκεια της ζωής μας, όλες είχαμε τουλάχιστον μία καλύτερη φίλη. Μια φίλη που εμπιστευόμασταν απόλυτα, μια φίλη που ανταλλάζαμε συνεχώς μηνύματα και τα θέματα συζήτησης δεν τελείωναν ποτέ. Μια φίλη που ξέραμε πως θα είναι πάντα εκεί να μας στηρίξει σε οποιοδήποτε πρόβλημα, να μας ηρεμήσει και να μας εμψυχώσει. Στις μέρες μας όμως μια τέτοια φίλη δεν είναι πάντοτε ο κανόνας. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που οι φιλίες ανάμεσα σε γυναίκες έγιναν τοξικές, δηλητηριάζτηκαν από την ζήλεια και τον εγωισμό και τελικά καταστράφηκαν αφήνοντας πληγές.

Η γυναικεία φίλη λοιπόν, ενώ αποτελεί μια μαγική σχέση μπορεί να μην είναι τόσο αυθεντική όσο φαίνεται. Πολλές φορές έχει χαρακτηριστεί ως αδύναμη, προβληματική ακόμα και ανύπαρκτη. Κάποιοι πιστεύουν πως δύο γυναίκες δεν μπορούν να αναπτύξουν μια γνήσια φίλη, αφού αργά η γρήγορα οι ανασφάλειες, η ζήλεια και ο ανταγωνισμός θα πυροδοτήσουν τη διάλυσή της. Δεν είναι λίγα τα περιστατικά που κολλητές φίλες, ενώ έδειχναν αχώριστες, δεν μίλησαν ποτέ ξανά και η αιτία ήταν ένα αγόρι. Συχνό σενάριο ακόμα, είναι ενώ δυο φίλες στήριζαν η μια την άλλη στα πάντα, όταν η μια βρέθηκε σε μια δύσκολη κατάσταση η άλλη της έριξε τη χαριστική βολή. Ακόμη ένα παράδειγμα μιας τόσο «γνήσιας» φίλης είναι η μια, που ένιωθε μειονεκτικά απέναντι στην άλλη και ζήλευε τα πάντα πάνω στη φίλη της, να κατακλύζει τη φίλη της με τις δικές της ανασφάλειες, έτσι ώστε να της καταστρέψει κάθε ίχνος αυτοπεποίθησης και σιγουριάς. Μπορεί αυτά τα παραδείγματα να ακούγονται η εξαίρεση στον κανόνα, αλλά αν σκεφτούμε καλά σίγουρα θα εντοπίσουμε στο παρελθόν μας φιλίες οι οποίες ήταν τοξικές και ίσως τότε να μην αντιληφθήκαμε έγκαιρα την προβληματικότητά τους. Τέτοιες τοξικές φιλίες επομένως, απαρτίζονται από μη ολοκληρωμένες προσωπικότητες οι οποίες είναι ανασφαλείς, έχουν μεγαλώσει ακολουθώντας λανθασμένα πρότυπα και υιοθετώντας προβληματικές συμπεριφορές. Δυστυχώς η ανάπτυξη μιας τέτοιας τοξικής φίλης, που θεμέλια της έχει την ζήλεια και τον ανταγωνισμό, στην τελική θα δημιουργήσει καινούριες ανασφάλειες και φόβους.

Πέραν όμως από τα δυσοίωνα παραδείγματα και περιπτώσεις μια αυθεντική φίλη μεταξύ γυναικών είναι εφικτή. Κλειδί για την επίτευξη της μάλλον είναι η επικοινωνία, η ανιδιοτέλεια, η κατανόηση και οι υποχωρήσεις. Όπως όλες οι ανθρώπινες σχέσεις χρειάζονται προσπάθεια και χρόνο η φίλη ανάμεσα σε δύο γυναίκες δεν διαφέρει. Πολλά είναι τα παραδείγματα που φιλίες ανάμεσα σε κοριτσάκια του δημοτικού κράτησαν μέχρι τα βαθιά γεράματα. Φιλίες που ενώ ξεκίνησαν εντελώς τυχαία και απρόσμενα βρήκαν κοινό έδαφος και έγιναν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής. Μια γυναικεία φίλη χωρίς ζήλεια και ανταγωνισμό που θεμέλια της έχει μόνο την ειλικρινή αγάπη και την αμοιβαία κατανόηση υπάρχει και είναι αναγκαία για κάθε γυναίκα. Μια τέτοια φίλη μπορεί να ανακουφίσει από τα άγχη και τις αγωνίες της καθημερινότητας και να δώσει ευχαρίστηση, ασφάλεια και σιγουριά. Υπάρχει άραγε κάτι πιο ανακουφιστικό από το να μοιραστείς τις ανησυχίες σου με την καλύτερη σου φίλη; Η οποία δεν θα σε κρίνει αλλά θα σε συμβουλέψει, θα σε εμψυχώσει και θα είναι στο πλευρό σου μέχρι να νιώσεις καλύτερα. Μια φίλη που θα χαρεί με την χαρά και την επιτυχία σου και θα εύχεται μόνο το καλύτερο για εσένα. Μια τέτοια αληθινή φίλη ανάμεσα σε δύο γυναίκες βεβαίως είναι εφικτή αλλά και δυσεύρετη.

Επομένως, είναι σημαντικό να περιτριγυρίζομαστε από φίλες που θέλουν μόνο το καλύτερο για εμάς. Για τις γυναίκες ο συναισθηματικός δεσμός είναι εντονότερος και απαραίτητος. Η κατανόηση και η συμβουλή που μπορεί να προσφέρει η μια γυναίκα στην άλλη είναι μοναδική και αναγκαία. Ο δεσμός που δημιουργείται ανάμεσα σε δύο γυναίκες, αυτός των κολλητών με τη συμβολή και προσπάθεια και των δύο είναι μαγικός.

Υγιείς και τοξικές φιλίες

Οι σχέσεις με άλλους ανθρώπους, αποτελούν ένα αναπόσπαστο και πολύ σημαντικό κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα, έχουν αποδείξει ότι η φιλία πέραν από τη συναισθηματική ζεστασιά, προσφέρει και άλλα οφέλη, βελτιώνοντας την υγεία μας, τόσο στη φυσική, όσο και στη διανοητική σφαίρα. Μια φιλία τοξική, από την άλλη, θα μπορούσε πολύ εύκολα να καταρρακώσει τον άνθρωπο, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο υπάρχει ο διαχωρισμός ανάμεσα σε έναν καλό και έναν κακό φίλο.

Όταν μιλάμε για μια υγιή φίλη, εννοούμε τη σχέση με ανθρώπους με τους οποίους μας συνδέει μια βαθιά, γνήσια, ειλικρινής εκτίμηση, όπως σεβασμός και εμπιστοσύνη. Αποτελεί μια κατάσταση που βελτιώνει τη διάθεση, δημιουργώντας συναισθήματα ασφάλειας και αισιοδοξίας. Μια σωστή φίλη συμβάλλει, επίσης, στη διαχείριση αρνητικών συναισθηματικών καταστάσεων, όπως είναι το άγχος και η κατάθλιψη, αφού απαλλάσσει το άτομο από την απομόνωση. Με άλλα λόγια, μια τέτοια φίλη γεμίζει το άτομο με πνευματικές δυνάμεις διαμορφώνοντας την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα του. Οι καλοί φίλοι δίνουν νόημα στην καθημερινότητα, αφού είναι εκείνοι με τους οποίους ο καθένας μπορεί να εκφράσει κάθε χαζομάρα που του έρχεται στο μυαλό, να γελάσει, να κλάψει, αλλά και να πάρει συμβουλές, δίνοντας στήριξη στις δύσκολες καταστάσεις της ζωής.

Από την άλλη, όταν μια φίλη δεν είναι καλή μπορεί να αποτελέσει μια πηγή προβλημάτων, κλέβοντας την ενέργεια του ατόμου, σπρώχνοντάς το στην εξάντληση, προκαλώντας αρνητικά συναισθήματα. Πολλοί χαρακτηρίζουν μια τέτοιου είδους φίλη τοξική. Τι ακριβώς όμως είναι μια τοξική φίλη; Το μόνο σίγουρο είναι πως όταν διαφωνούμε με τον φίλο μας δεν σημαίνει ότι η φίλη μας είναι τοξική. Αντιθέτως, μια διαφωνία είναι ένα σημάδι διαλόγου και απόδειξη ότι ψάχνουμε για να διορθώσουμε τα πράγματα. Μια τοξική φίλη είναι πολύ πιο ύπουλη. Ένας τοξικός φίλος μπορεί να προκαλέσει δυσφορία και αίσθηση περιορισμού. Κυριαρχεί το άγχος και η αβεβαιότητα για το τι θα πούμε και τι θα κάνουμε. Δεν είμαστε ο εαυτός μας, με άλλα λόγια. Μια τοξική φίλη φορτίζει το άτομο με αρνητική ενέργεια, τον κάνει να αισθάνεται ότι δεν μπορεί να απολαύσει τις επιτυχίες του, προσθέτει άγχος και δημιουργεί μεγαλύτερη ένταση. Επιπρόσθετα, είναι οι φίλοι οι οποίοι δεν είναι ποτέ εκεί στο πλευρό σου όταν τους χρειαστείς και δεν είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν υποστήριξη ή κατανόηση. Οι τοξικοί φίλοι είναι χειριστικοί, με αποτέλεσμα να σε κάνουν κάποια στιγμή να πιστεύεις ότι είσαι εσύ ο φταίχτης για την αρνητική τους συμπεριφορά.

Αν, λοιπόν, αναγνωρίσουμε ότι υπάρχουν στον περίγυρό μας τοξικοί φίλοι, θα πρέπει να προβούμε σε κινήσεις, ώστε η κατάσταση να διορθωθεί. Μια συζήτηση, για παράδειγμα, θα μπορούσε να συμβάλει θετικά. Μερικές, όμως, φορές χρειάζονται πιο δραστηρικά μέτρα, όπως η θέσπιση ορίων ή ακόμα και η απομάκρυνση από τα τοξικά άτομα.

Συνοψίζοντας, οι άνθρωποι που επιλέγουμε να έχουμε διπλά μας, έχουν τη δύναμη, είτε να μας κάνουν να αισθανόμαστε όμορφα και να γινόμαστε καλύτεροι, είτε στην περίπτωση που είναι τοξικοί, να μας μειώνουν και να μας ρίχνουν ψυχολογικά δημιουργώντας άσχημα συναισθήματα. Οι φίλοι αποτελούν τον καθρέφτη του εαυτού μας, που αναδεικνύει τα προτερήματα, αλλά και τα ελαττώματά μας, όπως και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βελτιώσουμε, όχι μόνο οτιδήποτε θεωρούμε σημαντικό σε εμάς, αλλά και τον τρόπο που σχετιζόμαστε με τον εαυτό μας και τους ανθρώπους που μας περιβάλλουν. Η φιλία, λοιπόν, αποτελεί, δικαίως, ένα πολύ αξιοσημείωτο κομμάτι των ανθρώπινων κοινωνικών σχέσεων.

Νεανική παραβατικότητα

Από τη Ζήνωνος Ασπασία, Β11

Ένα φλέγον ζήτημα της σύγχρονη εποχής, που απασχολεί όλες τις κοινωνίες και κατ' επέκταση και τη δική μας, είναι η νεανική παραβατικότητα. Αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα μη κοινωνικά αποδεκτών συμπεριφορών και πράξεων, οι οποίες αντανάκλουν την αποτυχία του ατόμου να συμμορφωθεί ανάλογα με τις απαιτήσεις κάποιας μορφής εξουσίας ή να σεβαστεί τα δικαιώματα των άλλων.

Τη νεανική παραβατικότητα τη συναντάμε τόσο στο κοινό έγκλημα, που δεν είναι άλλο από τις ληστείες, κλοπές, καταστροφή ξένης περιουσίας, όσο και στην εκτονωτική βία, την οποία βλέπουμε καθημερινά σε συναυλίες, γήπεδα, αλλά και στους σχολικούς χώρους. Το δυσάρεστο όμως είναι, ότι η νεανική παραβατικότητα, εμφανίζεται και ως βία των νέων κατά του ίδιου τους του εαυτού, με τη χρήση ναρκωτικών ουσιών, αλκοόλ, αλλά και αυτοκαταστροφικών και αυτοκτονικών τάσεων.

Πού οφείλεται όμως αυτή η έξαρση της νεανικής παραβατικότητας; Οι αιτίες είναι πάρα πολλές, με τις περισσότερες από αυτές, να έχουν τις ρίζες τους στο οικογενειακό περιβάλλον. Οι νέοι που «εκτροχιάζονται», προέρχονται συνήθως, από προβληματικές και διαλυμένες οικογένειες, χωρίς όμως αυτό να είναι απόλυτο, αφού και ο υπερπροστατευτισμός των γονέων δεν έχει καλύτερα αποτελέσματα.

Η καταναλωτική κοινωνία στην οποία ζούμε, το χαμηλό βιοτικό επίπεδο, η άνιση κατανομή του πλούτου, καθώς επίσης και οι ευδαιμονιστικές τάσεις των νέων σε συνδιασμό με την τάση για εύκολο πλουτισμό, οδηγούν επίσης στην παραβατικότητα των νέων. Οι σύγχρονοι νέοι, μεγαλώνοντας απότομα, δεν προλαβαίνουν να ζήσουν μία ξέγνοιαστη παιδική ηλικία, με αποτέλεσμα να μένει μέσα τους το απωθημένο για ανεξαρτησία και έντονη ζωή. Αρέσκονται στην επιβολή, επικράτηση και κυριαρχία, οι οποίες σε συνάρτηση με τις ανασφάλειες και τις έντονες συναισθηματικές καταστάσεις, που συνήθως οφείλονται στον κλονισμό των ηθικών αξιών, στην έλλειψη πίστης και ιδανικών, τους οδηγούν μοιραία, στα ναρκωτικά, στην εκτόνωση μέσω της βίας και εν τέλει ακόμη και στο έγκλημα.

Τέλος, για την παραβατική συμπεριφορά των νέων, δεν είναι άμοιροι ευθυνών το σχολείο και τα ΜΜΕ. Από την μία πλευρά, η έλλειψη ουσιαστικών σχέσεων μεταξύ καθηγητών και μαθητών, η μετατροπή των σχολείων σε εξεταστικά κέντρα και ο ανταγωνισμός μεταξύ μαθητών, δημιουργούν άγχος στους μαθητές, απογοήτευση και ματαιώση των προσδοκιών τους, με αποτέλεσμα για να μπορέσουν οι νέοι να εκτονωθούν από όλη αυτή την πίεση, να καταφεύγουν στη βία. Από την άλλη πλευρά, τα ΜΜΕ, με την κατακόρυφη προβολή της βίας, την αποθέωση των εγκληματιών, την εξασθένηση της ηθικής συνείδησης, αντί να βοηθούν στην αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας, μάλλον ωθούν τους νέους προς αυτήν.

Μήπως όμως έχει έρθει η ώρα να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας και να προσπαθήσουμε να αντιμετωπίσουμε και γιατί όχι να εξαλείψουμε, αυτό το φαινόμενο που ακούει στο όνομα «νεανική παραβατικότητα»; Πρωτίστως, η πολιτεία πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίλυση αυτού του κοινωνικού προβλήματος. Όχι όμως μέσα από την ασφυκτική αστυνόμευση και την αυστηρή νομοθεσία, που αν μη τι άλλο, δεν αποτελούν αποτελεσματικούς μηχανισμούς καταπολέμησης της βίας, αφού δεν στοχεύουν στη ρίζα του κακού, αλλά μέσα από στρατηγικές που ευνοούν την ελευθερία λόγου και κινήσεων των νέων.

Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται να δίνεται σωστή κοινωνική αγωγή στα παιδιά από την οικογένεια, για την ομαλότερη κοινωνικοποίησή τους. Επιβεβλημένη είναι η άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, η ανακούφιση των οικονομικά ασθενών κοινωνικών στρωμάτων, σε συνδυασμό με τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και την καθιέρωση της Δια Βίου Παιδείας. Τα ΜΜΕ έχουν την υποχρέωση να περιορίσουν την προβολή της βίας και αντί αυτής να καλλιεργήσουν την κοινωνική συνείδηση των νέων, μέσω του διαλόγου και της συμμετοχής στο κοινωνικό «γίγνεσθαι».

Ας μην μένουμε λοιπόν αδρανείς. Άλλωστε, κάθε σύγχρονο κράτος, που θέλει να αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής του, οφείλει να λάβει μέτρα ώστε να μειώσει ή ακόμη και να εξαλείψει εντελώς τη νεανική βία, χτυπώντας τις αιτίες στη ρίζα τους. Ας προσπαθήσουμε όλοι, πάσης φύσεως φορείς και παράγοντες, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τη νεανική παραβατικότητα, ελπίζοντας για ένα καλύτερο αύριο, ένα καλύτερο μέλλον.

«Αφού»

Από τον Κωνσταντίνου Ηρακλή, Γ31

Αφού είστε εύθραυστοι πολύ, τι πάτε κι αγαπάτε;

Αφού η μοναξιά σας λησμονεί, την πίκρα τι
ξεχνάτε;

Κι όταν το σκότος θα σας βρει, και πνίξει και
πληγώσει, το φως πώς διάολο θα βρει
Έδαφος να φυτρώσει;

Κι όταν το έδαφος φανεί, και σφίξει και
ριζώσει, ποια δύναμη και ποιος Θεός μπορεί

να το στεριώσει;

Κι αν σας φωτίσει πια το φως, κι εσείς το
αισθανθείτε, τι σας γλιτώνει απ' το ερυθρό
ποτάμι πριν πνιγείτε;

Κι αν η ασφυξία ηττηθεί, κι' η πίστη σας
νικήσει, το θάρρος ποιος της έδωσε το

Μαύρο ν' αμφισβητήσει;

Αφού η μοίρα σας μισεί, τις νύχτες τι γελάτε;

Αφού φοβάστε τη ζωή, το μέλλον τι σκορπάτε;

Ηθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Από τη Σταυρινού Δένα, Γ42

Η σχολική ζωή ολοκληρώνεται σιγά σιγά. Γεγονότα που με ενοχλούσαν θα αποτελούν πια παρελθόν, συμπεριφορές που με ξένιζαν θα έχουν περιθωριοποιηθεί. Η σχολική ζωή περνά από μπροστά μου σαν κινηματογραφική ταινία.

Βασανιστικό ξύπνημα στις 6, καθημερινό πολύωρο εξοντωτικό διάβασμα, παραμονή για επτά και πλέον ώρες σε μια παγερή αίθουσα διδασκαλίας. Κι όταν χτυπά το κουδούνι για διάλειμμα, εσύ να στριμώχνεσαι στις τεράστιες ουρές των μαθητών έξω από το κυλικείο, για να καταφέρεις να πάρεις τη νόστιμη ζεστή σοκολάτα που θα ζεστάνει τα σωθικά σου, που τόσο το έχουν ανάγκη. Κι όταν θα ρουφήξεις από το χάρτινο ποτήρι για δεύτερη φορά μια μυρωδάτη γουλιά, αμέσως θα χτυπήσει το κουδούνι! Πότε τελείωσε το διάλειμμα; Πάλι στην ουρά του κυλικείου το πέρασα; Και κάνεις μια πονηρή σκέψη: ας παρατείνω για ακόμη ένα λεπτό τον χρόνο για να απολαύσω ακόμα λίγη ζεστή σοκολάτα, για να τελειώσω τη συζήτηση που μόλις ξεκίνησα με τους φίλους μου.

- Γρήγορα στις τάξεις σας.... Έρχεται να σε προσγειώσει αυτή η φωνή....

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Ανεβαίνεις αγκομαχώντας τις σκάλες. Η δική σου τάξη βρίσκεται στον δεύτερο όροφο και η φύση δεν σου έδωσε φτερά να μπορείς να προσγειωθείς εντός της αίθουσας σε χρόνο dt.

- Γιατί άργησες; Μια άλλη φωνή.....

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Η επόμενη μέρα μια από τα ίδια. Μαύρη σου τύχη εάν χρειαστείς την τουαλέτα εν ώρα σχολείου... Δεν θα επεκταθώ, όλοι γνωρίζετε ότι είναι μονίμως κατειλημμένες από τις γνωστές άγνωστες που στρατοπεδεύουν με τις ώρες εκεί. Εάν είσαι τυχερή, θα περιμένεις μέχρι να επιστρέψεις το μεσημέρι στο σπίτι σου. Εάν είσαι άτυχη, θα ζητήσεις άδεια από τον καθηγητή για να πας τουαλέτα και ταυτόχρονα θα ακούσεις ένα δεκάλεπτο κήρυγμα που δεν πηγες την ώρα του διαλείμματος.

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Η ζωή του τελειόφοιτου μαθητή είναι ακόμα πιο σκληρή. Αβεβαιότητα για τις επιλογές σου, πολλά φροντιστηριακά μαθήματα και εάν είσαι τυχερή θα βρεις καθηγητές που όντως διαθέτουν κοινή λογική. Θα σε στηρίζουν την ώρα που εσύ νιώθεις σαν ένα φυλλάρακι που στροβιλίζεται μέσα σ' ένα τεράστιο κύμα, θα σε παρηγορήσουν όταν νιώσεις πως αποτυγχάνεις, θα σε φιλέψουν με ένα μπισκότο ή ένα γλυκό την ώρα που όλα τα νιώθεις σκοτεινά. Αν είσαι τυχερή.... Γιατί εάν είσαι άτυχη... δεν θα επεκταθώ, όλοι έχουμε βιώσει και κάποια ατυχία!

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Οι Παγκύπριες Εξετάσεις πλησιάζουν. Άκουγες εδώ και χρόνια για αυτές, αλλά τις θεωρούσες κάτι σαν αστικό μύθο... τώρα βρίσκονται στο κατώφλι. Κι εσύ πρέπει να βρεις τη δύναμη να τις αντιμετωπίσεις. Να συγκεντρωθείς και να εστιάσεις στον στόχο... Και οι σειρήνες; Όλοι αυτοί που συνάντησες και σου είπαν χαιρέκακα ότι δεν θα τα καταφέρεις; Όλοι αυτοί που με ένα βλέμμα έδειξαν να σε αμφισβητούν και κάποιοι άλλοι να σε υποτιμούν, επειδή επέλεξες τον Οικονομικό Κλάδο; Θα δικαιωθούν ή θα δικαιωθείς;

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Και πώς θα είναι η ενήλικη ζωή; Όλοι μιλάνε για τις δυσκολίες. Χαμηλοί μισθοί, εξευτελιστικοί όροι εργασίας, ακριβά ενοίκια, πόλεμοι που μαίνονται στην περιοχή μας. Υποχρεώσεις, υποχρεώσεις και συνεχώς χρεώσεις.

Ήθελα να ήξερα, πού χάθηκε η κοινή λογική;

Δέκα συμβουλές από μία τελειόφοιτη μαθήτριά, για να ξέρετε τί να περιμένετε όταν θα πάτε στη Γ' Λυκείου

Από τη Σταυρινού Δένα, Γ42

1. Να βάλετε εφικτούς στόχους και να προσηλωθείτε σε αυτούς.
2. Να μην ασχολείστε με ανούσια πράγματα. Η προτεραιότητά σας είναι ο στόχος που θέσατε εξ αρχής.
3. Η τελευταία χρονιά του Λυκείου είναι όντως πολύ σημαντική και η συστηματική μελέτη είναι καίριας σημασίας. Ξεχάστε τη μελέτη της τελευταίας στιγμής!
4. Η αποτυχία σε ένα διαγώνισμα δεν θα οδηγήσει τον κόσμο σε καταστροφή, ούτε καν τη ζωή σας.
5. Μπορεί να θέλετε να πεθάνετε σκεπτόμενοι καθημερινά τις άπειρες υποχρεώσεις που έχετε, όμως να θυμάστε: κανείς δεν πέθανε εξαιτίας των υποχρεώσεων.
6. Πρέπει να βρίσκετε έστω και λίγο χρόνο για ξεκούραση: μια σιέστα το μεσημέρι, ένα διάλειμμα για συνάντηση με φίλους σίγουρα θα σας αποφορτίσουν.
7. Πρέπει να υπάρχει ηρεμία στο περιβάλλον στο οποίο κινείστε: ηρεμία στο σχολείο, ηρεμία την ώρα του μαθήματος, ηρεμία στο σπίτι.
8. Δεν πρέπει να σχετίζεστε με τοξικούς ανθρώπους. Δεν χρειάζεται να ακούτε τα αρνητικά τους σχόλια και τις δυσοίωνες προβλέψεις τους σε σχέση με το μέλλον.
9. Βρείτε εκπαιδευτικούς με ανεπτυγμένη συναισθηματική νοημοσύνη, που θα στέκονται δίπλα σας και θα σας στηρίζουν σε κάθε δυσκολία.
10. Άκουγα από πολλούς ότι η Γ' Λυκείου είναι πολύ δύσκολη και απαιτητική τάξη και δεν το πίστευα. Τώρα που βρίσκομαι στη Γ' Λυκείου επιβεβαιώνω ότι είναι πολύ δύσκολη - πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι άκουγα! Οπλιστείτε με υπομονή και δύναμη!